

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plene a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 6 februarie 2020
SUMAR

1.	Declararea deschiderii sesiunii de primăvară. <i>(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către artiștii Capelei Corale Academice „Doina”.)</i>	6
2.	Aprobarea ordinii de zi.	6 – 41
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Codul de procedură penală – art. 58, 166, 265, 313, 332 ș.a.; Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat – art. 6, 19, 20 ș.a.</i>) Nr. 285 din 28.11.2019	42 – 44
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind organismele de plasament colectiv alternative. Nr. 384 din 09.11.2018	44 – 45
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectură finală a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului – art. 1, 5, 13 ș.a.; Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții – art. 6, 7; Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală – art. 14, 29, 43; Legea privind descentralizarea administrativă – art. 4; ș.a.</i>) Nr. 261 din 12.11.2019	45 – 47

6.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru completarea articolului 4 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997. Nr. 133 din 26.04.2018	47 – 51
7.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Nr. 299 din 05.12.2019	51 – 57
8.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale. Nr. 325 din 31.12.2019	57 – 69
9.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea privind securitatea industrială a obiectelor industrial periculoase – art. 5, 10, 16, 18, anexa nr. 1; Codul contravențional – art. 159</i>). Nr. 226 din 08.10.2019	69 – 73
10.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională – art. 8; Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii – art. 6; Codul electoral nr. 1281/1997 – art. 24; ș.a.</i>). Nr. 180 din 20.08.2019	73 – 76
11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală – art. 4, 5, 7^a ș.a.; Codul contravențional nr. 218/2008 – art. 266¹, 266², 413, 415¹</i>). Nr. 236 din 21.10.2019	76 – 88
12.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 61 din Legea nr. 288/2016 privind	88 – 92

	funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Nr. 176 din 15.08.2019	
13.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică – art. 1, 3, 5 ș.a.; Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – anexa nr. 1; ș.a.</i>) Nr. 242 din 25.10.2019	92 – 95
14.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 – art. 7; Legea nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război – art. 9.</i>) Nr. 254 din 07.11.2019	95 – 103
15.	DECLARAȚII Declarația domnului deputat Mihail Popșoi. Declarația domnului deputat Vlad Batrîncea.	103 – 105 105 – 108
16.	ORA ÎNTREBĂRILOR Adresarea întrebărilor: - Întrebarea domnului deputat Iurie Reniță, adresată Președintelui Parlamentului, referitor la publicarea informației cu privire la deplasările de serviciu ale deputaților în străinătate de la începutul legislaturii până în prezent. - Întrebarea doamnei deputat Marina Tauber, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la raționamentul simplificării procedurilor de angajare în câmpul muncii a cetățenilor străini aflați în Republica Moldova. - Întrebarea doamnei deputat Marina Tauber, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la inițierea negocierilor unui nou program cu Fondul Monetar Internațional.	109 109 – 110 110

- Întrebarea doamnei deputat Reghina Apostolova, adresată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, referitor la necesitatea stabilirii regimului de carantină în unele raioane ale țării în legătură cu creșterea numărului cazurilor de îmbolnăvire cu boli contagioase.	111
- Întrebarea doamnei deputat Ruxanda Glavan, adresată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, referitor la încălcările Legii ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995.	111 – 112
- Întrebarea domnului deputat Chiril Moțpan, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii și Agenției Naționale Transport Auto, referitor la examinarea problemei locuitorilor din satele Seliște, Păruceni și Ciutești, raionul Nisporeni, care solicită revizuirea orarului de circulație a autobuzului pe ruta Chișinău.	112 – 113
- Întrebarea domnului deputat Dan Perciun, adresată Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, referitor la punerea în aplicare a modificărilor la Legea nr. 278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului.	113
- Întrebarea domnului deputat Lilian Carp, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii, referitor la încălcările comise de Guvern la edificarea construcției Complexului multifuncțional „Chișinău Arena”.	113 – 114
- Întrebarea domnului deputat Lilian Carp, adresată Ministerului Economiei și Infrastructurii, referitor la construirea drumului Strășeni–Voinova.	114
- Întrebarea domnului deputat Lilian Carp, adresată Ministerului Justiției, referitor la consecințele aplicării legii prin care condamnații pot solicita o reducere a pedepsei de detenție.	114
- Întrebarea domnului deputat Lilian Carp, adresată Ministerului Justiției, referitor la examinarea dosarelor „Bahamas” și „Finanțarea Partidului Socialiștilor din exterior”.	114
- Întrebarea doamnei deputat Doina Gherman, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la proiectul de Lege privind ratificarea Convenției de la Istanbul.	114

- Întrebarea domnului deputat Vasile-Andrei Năstase, adresată Prim-ministrului Republicii Moldova, referitor la proiectele finanțate de Uniunea Europeană.	115
- Întrebarea doamnei deputat Arina Spătaru, adresată Ministerului Finanțelor, referitor la impactul majorării impozitelor pentru anul 2020 asupra bugetelor autorităților publice locale.	116
- Întrebarea domnului deputat Ion Leucă, adresată Ministerului Finanțelor, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerului Justiției, referitor la sistarea activității Fabricii de zahăr din Glodeni.	117
- Întrebarea domnului deputat Ion Leucă, adresată Agenției „Moldsilva”, referitor la măsurile întreprinse pentru a stopa răspândirea peștei porcine în Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”.	118

Ședința începe la ora 10.04.

Lucrările sunt prezidate de doamna Zinaida Greceanîi, Președinte al Parlamentului, asistată de domnii Mihail Popșoi, Alexandru Slusari și Vlad Batrîncea, vicepreședinți ai Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... să anunțe prezența deputaților în sală.

Secretariatul,

Vă rog.

Colegii din Secretariat,

Sunteți gata să faceți anunțul?

Da, vă rog.

Doamna Evelina Bubuic – șef al Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Vă anunț că la începutul ședinței de astăzi, din 100 de deputați, și-au înregistrat prezența 88 de deputați. Nu și-au înregistrat prezența: Șor Ilan, Novac Grigore – deplasare, Fotescu Vadim – cerere, Babuc Monica – cerere, Grosu Igor – cerere, Zabunov Ivan – cerere, Bologan Victor – deplasare,

Roșca Veronica, Jardan Petru – cerere, Himici Igor, Ulanov Denis și Groza Ion.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Avem suficienți deputați în sală. Constat caracterul deliberativ al ședinței. De la început...

Stimați colegi,

De la începutul acestei sesiuni, fiindcă suntem în prima ședință a acestei sesiuni de primăvară, ca de obicei, în mod tradițional marcăm prin faptul intonării Imnului de Stat. Și ca de obicei, deja a devenit o tradiție, propun să intoneze Imnul de Stat Capela Corală Academică „Doina”, prim- dirijor Ilona Stepan.

Stimați colegi,

O secundă, vă rog. Trebuie să constatăm sesiunea de primăvară deschisă și, după aceea, vă rog să onorăm Drapelul de Stat și Imnul de Stat al Republicii Moldova.

Da, vă rog.

(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către Capela Corală Academică „Doina”).

(Aplauze.)

... colegi,

Le mulțumim foarte mult.

Doamnă Ilona Stepan,

Vă rog să vă rețineți.

Le mulțumim artiștilor pentru această interpretare.

Și vreau să vă aduc la cunoștință că astăzi doamna Ilona Stepan este omagiată. Artistă Emerită a Poporului.

Vă felicităm, vă dorim „La mulți ani” întregului colectiv și dumneavoastră personal. *(Aplauze.)*

Mulțumim mult.

Stimați colegi,

Continuăm lucrările. La începutul ședinței de astăzi vreau să vă aduc la cunoștință că, la 27 decembrie 2019, Curtea Constituțională, prin Hotărârea sa nr. 31, a validat mandatele de deputat în Parlament a candidaților supleanți pe circumscripția națională: doamna Marina Radvan – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. O salutăm. *(Aplauze.)*

Și domnul Virgiliu Pâslariuc – Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS”.
(*Aplauze.*) Felicitări. Bine ați venit.

Și încă un anunț, ca de obicei.

Stimați colegi,

În perioada premergătoare ședinței de astăzi și-au sărbătorit zilele de naștere următorii noștri colegi, pe care îi felicităm și le dorim „La mulți ani”, mult succes și o activitate rodnică: Irina Lozovan (*aplauze*), Radu Marian (*aplauze*), Vladimir Mizdrenco (*aplauze*), Petru Frunze (*aplauze*), Alexandr Suhodolski (*aplauze*), Alexandr Nesterovschi (*aplauze*), Ion Leucă (*aplauze*), Oazu Nantoi (*aplauze*). Și astăzi este omagiat domnul deputat Grigore Novac, care este în deplasare. Îl felicităm, de asemenea. Și doamna Veronica Roșca, de asemenea, și-a sărbătorit ziua de naștere. Felicitări, doamnă Roșca.

Stimați colegi...

Stimați colegi deputați,

Biroul permanent, ieri, s-a întrunit în ședință și a propus atenției dumneavoastră proiectul ordinii de zi pentru perioada bisăptămânală. Sper să revenim deja în mod normal în condiții normale de activitate, să nu lucrăm ca la „pojar”.

De aceea ordinea de zi este propusă pentru perioada 6–14 februarie. Îmi dau foarte bine seama că comisiile parlamentare vor mai veni cu suplinirea ordinii de zi pentru următoarea săptămână, dar preventiv aceasta este ordinea de zi care este propusă de către comisiile parlamentare.

Ieri, în cadrul Biroului permanent au parvenit un șir de alte propuneri de la unele fracțiuni parlamentare, unele au fost acceptate și se regăsesc în ordinea de zi, altele nu au fost acceptate.

De aceea eu regulamentar, așa cum este prezentat aici, cum sunt prezentate, am să ofer cuvântul colegilor noștri deputați care vin din fracțiunile respective și le supunem votului. De acord?

Un lucru vreau să înțelegeți, stimați colegi. Conform Regulamentului, și dumneavoastră cunoașteți foarte bine și trebuie să revenim la normalitate, dacă nu există raportul comisiei de bază și dacă nu există avizul Guvernului, dacă este necesar, acest proiect nu se include în ordinea de zi. Și asta se referă absolut la toate fracțiunile, excepție nu poate fi.

De aceea nu vă supărați, dacă aici o să regăsesc, eu nu știu, proiecte care nu au raportul comisiei de bază... Eu am să întreb președinții de comisii și dacă nu este raportul, pur și simplu, n-o să supunem nici votului, ca să nu pierdem timpul. De acord?

Până a începe examinarea, văd că sunt niște solicitări. Haideți să vedem cum procedăm.

De procedură vreți să propuneți ceva?

Văd... domnul Golovatiuc și domnul Litvinenco, și domnul Reniță.

Dacă de procedură, atunci...

La ordinea de zi... Mergem... examinarea la ordinea de zi. Eu le am... o să le dau citire acelor care sunt, au parvenit și pe urmă mergem cu toate celelalte suplimentar, dacă o să fie.

De procedură dacă are cineva.

Domnule Litvinenco,

De procedură?

Da, vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

De procedură. Conform articolului 4 alineatul (11) din Regulamentul Parlamentului, vreau să anunț că domnul Virgiliu Pâslariuc a aderat la Frațiunea „PAS, Blocul ACUM”. Este o chestiune obligatorie, conform Regulamentului, pentru a declara în plenul Parlamentului acest lucru.

Acum legat de ordinea de zi. Propun...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Legat de ordinea de zi, noi le examinăm pe toate pe care le am în scris și pe urmă suplimentar care mai sunt de la deputați. Merge așa modalitate?

Domnul Sergiu Litvinenco:

Legat de retragerea unui proiect de lege, nu de introducere.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Inclusiv retragerea.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Nu, OK. Asta a fost...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da.

De procedură.

Domnule Reniță,

De procedură aveți?

Da, vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Stimați colegi,

Și doamnă Președinte,

În spiritul caracterului ireproșabil cu care dumneavoastră conduceți ședințele în plen ale Parlamentului și urmare a faptului că dumneavoastră nu o singură dată ați propus ca activitatea Parlamentului să intre pe un făgaș normal și să devină deplin funcțională, constatăm, cu regret, că orice deplasare a dumneavoastră peste hotare sau în teritoriu, care coincide cu zilele de joi sau de vineri, este urmată de anularea ședințelor în plen, astfel perturbând activitatea legislativă. De aceea insist și solicit tuturor deputaților să convenim foarte clar că, în lipsa Președintelui Parlamentului, ședințele în plen să fie organizate și conduse de către vicepreședinții Parlamentului, în conformitate cu prevederile articolului 15 alineatul (2) al Regulamentului Parlamentului, astfel ca în fiecare săptămână Parlamentul să aibă ședințe în plen, chiar poate și câte două zile.

Pe agenda parlamentară se află foarte multe proiecte și inițiative legislative care trebuie să fie examinate în plenul Parlamentului cât mai curând posibil.

Fac un apel respectuos către toți colegii parlamentari: să nu mai permitem amânarea ședințelor săptămânale în plen din simplul motiv că doamna Greceanîi nu este la Chișinău sau se află în străinătate.

Dacă nu are încredere în vicepreședinții Parlamentului, atunci alegem alții noi capabili să conducă ședințele în plen, dar nicidecum să nu putem permite ca o singură persoană sau un singur partid să privatizeze, practic, întreaga activitate a Parlamentului și, în mod deosebit, ședințele în plen.

Cred că ar trebui să facem o distincție clară. Parlamentul nu poate fi privatizat peotriva hotelului „Codru”.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim.

Am auzit declarația dumneavoastră.

Avem și Biroul permanent ales de către întregul plen al Parlamentului. De aceea decizia o s-o luăm și la Biroul permanent.

Eu nu prea îmi aduc aminte de multe ședințe de genul ăsta care să fi fost amânate.

Bine. Mulțumim.

Stimați colegi,

Mergem pe ordinea de zi, pe completarea, pe excluderea din ordinea de zi sau pe alte subiecte.

Avem mai multe propuneri, 18, mi se pare că, la număr, parvenite de la președintele Frațiunii parlamentare „ACUM Platforma DA”.

Vă rog să aveți răbdare, antrenamentele de dimineață o să fie foarte lungi, de aceea vă rog să fiți înțelegători.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Pe fiecare subiect.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pe fiecare subiect.

Nu pot să vă interzic să nu propuneți fiecare subiect.

Domnul Alexandru Slusari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Întâi o mică remarcă juridică referitor la raportul comisiilor.

Articolul 46 alineatul (4), propoziția a doua: „Proiectele de acte legislative care nu au rapoarte, după caz, corapoarte ale comisiilor sesizate în fond nu pot fi incluse în proiectul ordinii de zi a ședințelor Parlamentului decât dacă, la propunerea Biroului permanent sau a fracțiunilor parlamentare, Parlamentul nu decide altfel.”

Așa că, mențiunea dumneavoastră că n-o să puneți la vot... n-o să includeți proiectele care nu au rapoarte în plenul Parlamentului nu este tocmai juridică.

Doamna Zinaida Greceanîi:

„Tocmai, netocmai” o să ne aducă domnul Creangă o claritate.

Domnul Alexandru Slusari:

OK. Eu v-am adus... v-am citat articolul 46.

Mergem pe ordinea de zi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Slusari,

Dați-mi voie să-i solicit o clarificare domnului Creangă. Fiindcă la ședința Biroului permanent toate aceste proiecte, practic, au fost respinse.

Domnule Creangă,

Vă rog.

Și pe urmă mergem.

Domnul Ion Creangă – șef al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Regulamentul, într-adevăr, stabilește că, de regulă, acestea nu se includ în ordinea de zi și, tradițional, așa Parlamentul a procedat. În cazuri excepționale, Parlamentul poate vota altfel. (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Haideți... haideți să facem și acest exercițiu.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Începem cu proiectul nr. 291 din 3 decembrie 2019, moratoriu pentru Legea miliardului.

Spre deosebire de mai mulți colegi deputați, eu am avut onoarea să mă întâlnesc cu reprezentanții Fondului Monetar Internațional și am înțeles foarte bine că, în afară de acest moratoriu, nu există oportunitate, posibilitate de a soluționa, cel puțin, pe perioada 2–3 ani măcar, până când o să fie recuperați banii furați la maximum, problema Legii miliardului.

Igor Dodon n-are de gând să anuleze legea, n-are de gând măcar să reducă dobânda, se așteaptă un șiretlic cu modificarea Legii cu privire la Banca Națională care, nici pe departe, nu va rezolva promisiunea electorală. De atâta noi, repetat, propunem pentru ordinea de zi în plen acest proiect cu moratoriul, care o să ne permită disponibilitatea la 853 de milioane de lei în bugetul de stat, pe care noi putem să le realocăm pentru mai multe proiecte de infrastructură, pentru Fondul de subvenționare, Fondul de dezvoltare regională...

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Eu nu deconectez nimănui microfonul.

Un minut pentru argumentare, pentru fiecare argumentare un minut.

Și nimeni n-o să primească mai mult decât un minut.

Ca să cunoască toată lumea, inclusiv mass-media, eu nu deconectez nimănui microfonul. Microfonul, conform Regulamentului, timpului stabilit, se deconectează automat.

Stimați colegi...

Domnule Golovatiuc,

Vă rog.

Raportul comisiei există?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Nu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu există raportul comisiei.

Este o obligațiune, inclusiv cu Misiunea Fondului Monetar Internațional, noi nu putem să stabilim acest moratoriu.

Dar supun votului.

Cine este pentru, vă rog să votați... includerea acestui proiect nr. 291 în ordinea de zi.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Număr insuficient de voturi.

Nu este inclus.

Următorul, domnule Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Igor Munteanu prezintă următorul.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Munteanu,

Vă rog.

Microfonul domnului Munteanu, vă rog. (*Gălăgie în sală.*)

Vă rog să conectați microfonul domnului Munteanu, tehnicienii.

Da, vă rog, domnule Munteanu.

Domnul Igor Munteanu:

Stimați colegi,

Doamnă Președinte,

Avem două Hotărâri ale Parlamentului cu nr. 141 și nr. 142 care derivă din rapoartele... din activitatea Comisiei de anchetă cu privire la organizarea și desfășurarea privatizărilor și concesiunilor din anii 2013–2019. Ambele rapoarte au fost pregătite de către Comisia de anchetă, dar, din păcate, în circumstanțele pe care le cunoașteți, n-au fost prezentate în plenul Parlamentului.

Solicit includerea celor două rapoarte și hotărâri pe care trebuie să le votăm în ordinea de zi a acestei sesiuni și, eventual, în următoarele săptămâni.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Noi am discutat ieri subiectul respectiv la ședința Biroului permanent, n-a fost acceptat.

Supun votului.

Cine este pentru a include în ordinea de zi subiectul nr. 141, proiectul Hotărârii din 4 octombrie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul.

Domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimați colegi,

Pe data de 17 octombrie, noi, cu 61 de voturi, am adoptat Hotărârea nr. 143 cu privire la raportul Comisiei de anchetă privind elucidarea circumstanțelor devalizării sistemului bancar.

Haideți să ne respectăm pe noi însăși.

Noi am delegat și am obligat Guvernul și Banca Națională să întreprindă ceva și am oferit un termen de 60 de zile pentru Banca Națională și Guvern și 90 de zile pentru Ministerul Finanțelor, să fie făcut auditul la toate creditele de urgență, să vină Guvernul cu ideea privind revizuirea Legii miliardului, să pornească acordurile cu țările unde sunt paradisurile fiscale cu scopul de a face schimb de informații și multe-multe alte lucruri.

Nu s-a întâmplat nimic.

Propunem să chemăm Prim-ministrul și Guvernatorul Băncii Naționale să ofere explicații plenului Parlamentului de ce n-a fost exercitată această Hotărâre a Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Stimați colegi,

Pentru informare, fiindcă o să mai fie în continuare invitarea Guvernului și Prim-ministrului pe diferite subiecte.

Noi am convenit cu Guvernul, este chiar și demersul oficial parvenit de la Guvern, până la sfârșitul lunii februarie, mai bine zis, noi preventiv am

discutat 27 februarie, Prim-ministrul, cu întreg Cabinetul de miniștri, va veni aici în ședința în plen. Pentru prima dată probabil că va prezenta un Guvern Raportul său de activitate pentru 100 de zile.

Eu am remis Guvernului toate solicitările care au fost ieri discutate la ședința Biroului permanent și am rugat Guvernul să vină și cu toate răspunsurile la toate întrebările care îi interesează pe deputați.

Eu am să supun votului, dar vă informez ca să nu revin de multe ori. De fiecare dată Guvernul nu poate să stea doar în Parlament. Îi invităm cu Raportul pentru 100 de zile, adică ei singuri au spus că vin cu acest raport. A fost solicitarea și din partea Frațiunii Partidului Democrat, și cred că și colegii mei socialiști au unele întrebări la Guvern. Guvernul va veni cu acest raport și vom dedica o ședință specială în plenul Parlamentului pentru audierea acestui raport și pentru a avea răspuns la toate întrebările.

Dar supun votului propunerea domnului Slusari – audierea Guvernului și a Băncii Naționale, pe marginea Hotărârii Parlamentului nr. 143 din 17 octombrie 2019.

Cine este pentru a fi inclusă în ordinea de zi, ținând cont de faptul pe care l-am menționat eu, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Mulțumesc.

Următorul subiect.

Domnule Slusari?

Domnul Alexandru Slusari:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Este foarte bine că domnul Prim-ministru planifică vizita în Parlament, dar noi, de regulă, cunoaștem că o să fie un raport general cu intervenții limitate, numărul de întrebări limitate și cu aplicarea articolului 108 în caz de ceva.

Iată de ce, noi insistăm ca să vină reprezentanții Guvernului pe problemele de rezonanță, nu pe niște fleacuri. Și următoarea întrebare de rezonanță ține de securitatea statului și, mai bine zis, despre soarta Aeroportului Internațional Chișinău, mai ales că avem deja și raportul Curții de Conturi, și raportul Comisiei de anchetă, și am văzut că de câteva ori s-a schimbat acolo gestionarul, și avem suspiciuni mai mult decât rezonabile că este o persoană interpusă, un fost top-manager al Gasprom-ului.

Iată de ce, în vederea elucidării cazului, solicităm chemarea domnului Prim-ministru Ion Chicu, domnului director al Serviciului de Informații și Securitate Alexandru Esaulenco și a domnului ministru al justiției Fadei Nagacevschi, să audiem domniile lor referitor la situația care este acum sub toate circumstanțele în jurul Aeroportului Internațional Chișinău.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Domnule Batrîncea,

La acest subiect?

Da, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

La acest subiect.

Stimați colegi,

Noi suntem la fel de preocupați și chiar pot să spun că în unele cazuri am fost și mai insistenți și de aceea astăzi așteptăm ca Guvernul să vină în ziua specială, nu în ziua când are loc ping-pong și atunci când se propun 20– 30 de întrebări pe ordinea de zi. Și să dedicăm o zi ca să discutăm și pe subiectul miliardului, și pe subiectul Aeroportului, de aceea că sunt foarte multe speculații în spațiul public, dar și vrem să știm foarte exact cum și Parlamentul poate ajuta Guvernul în vederea executării Hotărârii Parlamentului privind rezilierea contractului de concesiune.

Și noi aici cu toții privim într-o direcție și vă aducem aminte că acel raport a existat datorită faptului că a existat o majoritate parlamentară.

Ideea constă că, dacă noi dorim pur și simplu să-i vedem, să-i ascultăm și să fie un ping-pong – asta-i una, dacă noi vrem rezultate, noi așteptăm această sesiune în care... sau nu sesiune, ședință specială în care o zi, fără 108, o să discutăm fiecare subiect în parte, inclusiv subiectul Aeroportului.

Știți foarte bine că astăzi Guvernul a acționat în instanță persoana juridică care a concesiionat Aeroportul, știți foarte bine că am stabilit multiple încălcări în gestiunea și perioada de post-privatizare la această întreprindere... post-concesiune. Și de aceea aici privim într-o direcție și să nu fie interpretări că dacă acum nu votăm, de aceea că nu suntem gata, subiectul acesta nu este important.

Vom merge cu toții împreună ca să vedem aici Guvernul și să facem tot posibilul ca împreună cu Guvernul să reziliem acel contract.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Stimați colegi,

Vă rog, intervențiile foarte succinte.

Da.

Vă rog, domnule Popșoi.

Domnul Mihail Popșoi:

Nu știu ce automat, de ce producție e acel care automat stinge și aprinde microfoanele, dar văd că cam discriminează. Blocul ACUM – automat stinge, la PSRM – nu automat stinge.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Eu am spus că noi am limitat timpul pentru întrebări.

De aceea, stimați colegi, și acei care vor să comenteze, vă rog să vă țineți de asemenea de Regulament.

Da.

Stimați colegi,

Supun votului propunerea parvenită din partea domnului Slusari cu privire la situația Aeroportului Internațional Chișinău, cu mențiunea că, de fapt, problema respectivă urmează a fi dezbătută odată cu dezbateră raportului Guvernului.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Domnule Slusari, mai departe.

Vă rog.

Următorul.

Domnul Alexandru Slusari:

Următorul subiect.

Azi-dimineață chiar am primit informația oficială și pot constata că domnul ministru al economiei și infrastructurii este un mincinos, cu părere de rău, și probabil că urmează să înaintăm și un demers către Procuratură vizavi de acțiunile dumnealui pe subiectul drumurilor, dar asta azi-mâine o să facem.

Pentru ordinea de zi propunem audierea domnului ministru al economiei Usatîi și a doamnei ministru al protecției sociale Viorica Dumbrăveanu, în legătură cu majorarea recentă a tarifelor la transportul interurban, dat fiind faptul că abordarea Ministerului Economiei, după noi,

a fost una superficială, unilaterală, fără analiză complexă a problemei transportului tenebru, reproiectarea rutelor, reutilizarea unităților de transport. Și eu sunt foarte curios să aud de ce în municipiul Chișinău nu este posibil, adică nu se admite chestia asta, chiar dacă din 2006 nu s-a schimbat tariful, dar iată ministrul Usatîi a acceptat această majorare cu 40 la sută, chiar dacă ultima schimbare a tarifului a avut loc în 2013. Și vrem să știm care vor fi măsurile de protecție socială suplimentară pentru pensionari, persoanele cu dizabilități și pentru studenți?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, mulțumesc. (*Voce nedeslușită din sală.*)

O să se pornească de fiecare dată, fiți pe pace.

Stimați colegi,

Supun votului.

Cine este pentru includerea subiectului cu privire la majorarea tarifelor la transportul interurban în ordinea de zi pentru ședințele din săptămâna aceasta sau bisăptămânală, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi, cu mențiunea ceea ce am menționat, vine Guvernul și raportează pe toate subiectele.

Următorul subiect.

Vă rog.

Domnule Slusari?

Domnul Alexandru Slusari:

Da, eu.

Scumpirea carburanților, stimați colegi.

Iată scrisoarea oficială pe care eu am primit-o de la... Frațiunea „Platforma DA” a primit-o de la ANRE. Doar două fraze: „Totodată, este de menționat că prețul declarat la import în această perioadă s-a majorat dublu comparativ cu majorarea cotațiilor Platts.” Și a doua remarcă: „În cazul motorinei prețul de import a crescut, în timp ce cotațiile Platts au fost în micșorare.”

Asta nu deputații din opoziție vorbesc, asta documentul oficial de la ANRE care constată că absolut nejustificat au fost majorate prețurile, în pofida situației pe bursele internaționale. Și dacă sincron s-a produs acest lucru, apare întrebarea mai mult decât rezonabilă, dacă nu avem de a face cu un acord de cartel?

Iată de ce, dat fiind faptul că această majorare a afectat economia, în primul rând, agricultorii în ajunul sezonului, solicităm audierea Consiliului Concurenței și ANRE vizavi de această scumpire.

Doamna Zinaida Greceanii:

Stimați colegi,

Noi am discutat foarte mult la acest subiect. Ieri, la ședința Biroului permanent a venit cu clarificări și Comisia economie, buget și finanțe. Subiectul s-a discutat și în cadrul comisiei, dar supun votului.

Da.

Dar, vă rog, foarte succint.

Domnul Vlad Batrîncea:

Bine.

Am să țin cont de remarcă.

Colegilor,

Am să fiu laconic, dar dacă numim lucrurile pe nume, să le numim așa cum erau.

În septembrie, eu cu domnul Golovatiuc am făcut o conferință de presă în cadrul căreia am spus că Guvernul în cadrul discuțiilor cu FMI a acceptat majorarea accizelor și taxelor și am spus că acest lucru va fi un subiect dureros pentru economie și va genera scumpiri.

Însă, atunci am spus că susținem acest Guvern și am ridicat mâna în acest Parlament. Și de aceea cu toții am înțeles la acel moment că prețurile vor crește. Și de aceea haideți să ne asumăm împreună răspunderea pentru acest lucru, inclusiv Guvernul precedent.

Doi. Urmează să revenim în Parlament cu modificarea Legii cu privire la ANRE și să întoarcem Regulatorul național, astfel încât să avem un instrument cum să controlăm pofta unor companii și cum să putem reglementa acele tarife.

Dar decizia, stimați colegi, ne aparține nouă tuturor, dar nu doar Guvernului actual sau socialiștilor.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanii:

Remarcă la remarcă?

Domnule Slusari,

A fost un comentariu, dumneavoastră ați avut timp suficient.

Stimați colegi,

Supun votului.

Cine este... (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi...

La subiect?

Da, vă rog, domnule Carp.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Eu înțeleg că noi ca în bancul cela: „Când vii la putere, trebuie să găsești un plic și în plic scrie că trebuie să dai vina pe Guvernul precedent, apoi scrie... din nou un alt plic pentru următorul care vine ș.a.m.d.”

Fiecare Guvern, începând din ziua când este investit în funcție, este responsabil de orice acțiune ce se întâmplă atunci când este numit în funcție. Așa că lăsați, vă rog, povestea la o parte. Eu înțeleg că propaganda joacă bine. Pentru unii care se fotografiază cu o pisică se întentează dosar, iar alții care fac fotografiile lângă elicoptere cu Rothschild, totul e OK. Ei nu se ocupă de privatizări, de avioane, de una, de alta.

Deci lăsați propaganda la o parte. Este o problemă cu adevărat stringentă și la care noi trebuie să găsim răspuns, de ce au loc aceste majorări în condițiile când cota de piață la petrol scade.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Stimați colegi,

Supun votului includerea în ordinea de zi a audierii ANRE și a Consiliului Concurenței cu privire la recenta scumpire a carburanților.

Cine este pentru, rog să votați.

E în același context.

N-a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul subiect.

Domnule Slusari,

Dumneavoastră?

Domnul Alexandru Slusari:

Dat fiind faptul că nu am putut să răspund la remarcă domnului Batrîncea, folosesc minutul pentru următorul subiect.

Dar eu doresc să fac, deoarece dumneavoastră un pic ați trișat când ați vorbit de acciz. Cota accizului în creșterea prețurilor la benzină și motorină undeva 30 de bani. 35 de bani pentru un litru de benzină și 18 bani pentru un litru de motorină. Prețurile s-au scumpit până la un leu. Și creșterea accizelor a fost determinată încă atunci când încă Partidul Comuniștilor a

agreat aderarea și asocierea cu Uniunea Europeană și a agreat că în fiecare an se indexează cota accizelor. Și n-are aici nimic Guvernul Blocului ACUM.

Acum cu proiectul nr. 310, moratoriul asupra controlului de stat la întreprinderile micro, mici și mijlocii. Recunosc că 70 la sută din acest proiect eu și Frațiunea „Platforma DA” ne-am inspirat de la precedentul proiect al Guvernului Filip. Recunosc că acest Guvern a avut mai multe inițiative economice bune, atunci când 2–3 ore dormea Plahotniuc, probabil. *(Rumoare în sală. Aplauze.)*

Propun includerea în ordinea de zi a acestui proiect foarte important pentru businessul mic și mijlociu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Raportul comisiei este?

Domnul Alexandru Slusari:

La discreția plenului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

La discreția...

O să supun votului.

Comisia economie, buget și finanțe are raport?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Nu, nu are.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu are și n-a fost examinat.

Stimați colegi,

Supun votului.

Cine este pentru includerea în ordinea de zi a proiectului nr. 310 din 16 decembrie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect.

Domnul Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Liviu Vovc prezintă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Vovc,

Vă rog.

Domnul Liviu Vovc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am să vin cu o solicitare mai întâi pentru deputații în Parlament. Fiecare propunere s-o ascultați și să votați așa cum considerați voi, dar nu, pur și simplu, să blocați politic fiecare inițiativă de a include pe ordinea de zi.

Fiindcă proiectul de Hotărâre, pe care îl propunem, nr. 268 din 20 noiembrie 2019 este despre constituirea unei Comisii de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor de fapt și de drept a evenimentelor din 7 aprilie. Au trecut mai mult de zece ani, însă sunt foarte multe întrebări.

Haideți să ne pătrundem și să inițiem această comisie odată și odată și să obținem răspunsurile pe care dorește să le afle toată societatea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este...

Despre acest lucru trebuie, probabil, ca să spună organele care trebuie să se ocupe de acest lucru: ce s-a întâmplat și care au fost persoanele care au fost inclusiv implicate în ceea ce s-a întâmplat în aprilie 2009?

Cine este pentru a fi inclus acest proiect de Hotărâre nr. 268 din 20 noiembrie 2019 în ordinea de zi, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect.

Domnul Slusari.

Domnul Alexandru Slusari:

Stimați colegi,

Revin la Hotărârea Parlamentului din 17 octombrie 2019 referitor la elucidarea circumstanțelor devalizării bancare. Atunci toți membrii comisiei unanim, inclusiv reprezentanții Partidului Socialiștilor, ne-am inspirat de ideea domnului Golovatiuc că este necesar să continuăm activitatea comisiei parlamentare, deoarece nu s-a oprit procesul furtului miliardului în noiembrie 2014, dar am primit informația amplă că procesul a continuat pe parcursul lichidării acelor trei bănci.

Iată de ce în raportul comisiei, votat de 61 de deputați, se conține recomandarea să fie creată altă comisie care să dea aprecierea... să acorde aprecierea politică, juridică clasei politice în tot procesul ce s-a întâmplat în 2014, 2015, cine este de vină în criza valutară după care au suferit sute de mii de antreprenori.

Propunem repetat ca acest subiect să fie inclus în ordinea de zi, să fie creată această comisie care derivă din raportul Comisiei de anchetă în care am participat mai mulți deputați.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Stimați colegi,

Cine este pentru a include în ordinea de zi proiectul nr. 267 din 19 noiembrie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul...

Domnul Alexandru Slusari:

... doamna Grigoriu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă Grigoriu,

Vă rog.

Doamna Inga Grigoriu:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Onorat Plen,

Propun să fie introdus pe ordinea de zi proiectul Hotărârii înregistrat cu nr. 9 din data de 24.01.2020. Acest proiect de Hotărâre privește constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la spălătoria rusească prin intermediul judecătoriilor și instituțiilor financiar-bancare din Republica Moldova.

Colegi,

Noi cunoaștem cu toții că problemele sectorului financiar și din sistemul judecătoresc au dus la implementarea unei scheme internaționale, o schemă de spălare a banilor cu o proveniență dubioasă care au trecut prin Republica Moldova, și anume prin sistemul bancar și prin instanțele de judecată.

Baza acestei spălătorii a fost pusă încă în anul 2010, potrivit unor rapoarte ale instituțiilor abilitate și ale jurnaliștilor de investigație, care au permis ca între anii 2011 și 2014 să fie create... *(Nu se deslușește.)*

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Sper ca organele de anchetă... organele de drept să-și facă treaba, fiindcă aici este și de relații internaționale, cum a menționat doamna

Grigoriu. Și foarte mult cred că de lucrul acesta se vor ocupa nu politicienii doar cu declarații politice, dar se vor ocupa organele care trebuie să se ocupe.

Stimați colegi,

Supun votului pentru includerea în ordinea de zi a proiectului Hotărârii nr. 9 din 24 ianuarie 2020.

Cine este pentru, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect.

Domnule Munteanu,

Vă rog.

Domnul Igor Munteanu:

Stimați colegi,

Doamnă Președinte,

Eu solicit sprijinul dumneavoastră pentru ca să includem pe ordinea de zi proiectul nr. 5 din 16.01.2020 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative. Cunoscutul proiect de lege – Legea Magnitsky.

Vreau să vă spun că acest proiect de lege nu este pofta noastră, este vorba de un instrument de însănătoșire a sistemului politic și legal din Republica Moldova.

Vă rog frumos să nu blocați acest proiect de lege. Pentru că au mai fost secretari de stat Bondarciuc care spunea: нет, нет, нет. Și nu s-a terminat cu bine.

Este un proiect de lege important care aliniază Republica Moldova la standarde de integritate, care restricționează accesul unor persoane care au comis crime pe teritoriul altor state. Și noi trebuie să ne securizăm teritoriul suveran al Republicii Moldova de aceste persoane.

Rog sprijinul dumneavoastră.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Comisia juridică, numiri și imunități,

Aveți raport, ați examinat proiectul?

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,

Noi n-am examinat încă acest proiect și nu există raport...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului, așa cum a fost solicitarea, includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege înregistrat sub nr. 5 din 16 ianuarie 2020.

Cine este pentru, rog să votați.

Nu se acceptă, nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect cine îl prezintă?

Domnul Alexandru Slusari:

Prezintă domnul Reniță.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Reniță,

Vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

E vorba de o inițiativă legislativă privind modificarea Legii cu privire la fundații și e vorba de fundațiile de caritate. A fost examinat, am înțeles că în comisia de profil, în alte comisii. De aceea solicit respectuos să acceptați și să includem în ordinea de zi această inițiativă foarte importantă în contextul și politic, dar și revenirii normale la o activitate de caritate firească, și nu una politică. Solicit respectuos susținerea dumneavoastră.

Fac o remarcă clară: e vorba exclusiv de fundațiile de caritate, nu au nimic cu alt gen de fundații.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Dar e important să fie examinat și în comisiile parlamentare.

Comisia juridică, numiri și...

Cine-i comisia de bază?

Comisia juridică,

Este raport?

Da, vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,

Noi am examinat acest proiect și, dacă eu nu greșesc, există un raport negativ. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Oricum, ieri, la ședința Biroului permanent, noi...

Eu supun votului.

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi pentru ședințele acestea bisăptămânale a proiectului nr. 266 din 15 noiembrie 2019, rog să votați.

Eu nu zic că ele... ele toate trebuie să fie incluse în ordinea de zi.

Nu este... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Care mai multe?

Vă rog...

Stimați colegi...

Stimați colegi deputați...

Stimați colegi,

Повернитесь лицом к залу.

Stimați colegi,

Fiindcă vreau să vă văd cine a votat pentru a fi inclus.

Încă o dată supun votului proiectul nr. 266 din 15 noiembrie 2019 pentru modificarea unor acte legislative și, în special, ține de fundații... Legea cu privire la fundații.

Cine este pentru, rog să votați.

Și să numărăm câți suntem noi în sală și câți au votat.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul subiect, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Tot domnul Reniță prezintă.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Reniță,

Vă rog.

Domnul Iurie Reniță:

Domnule profesor,

Nu mă... sustrage... distrage, pardon.

Stimați colegi,

Dacă la prima inițiativă oarecum mai aveți nevoie suplimentar de ceva timp ca să vă clarificați, următorul proiect nr. 238, știți foarte bine, e vorba de repunerea limbii române în documentele și în legile statului. E un subiect la care m-am referit nu numai eu, dar și dumneavoastră. Am înțeles... colegii de la PD, în unanimitate, susțin această lege. De aceea respectuos solicit susținerea tuturor deputaților din Parlament ca să punem în aplicare Declarația de Independență, prevederile ei vizavi de limba română. (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi proiectul Legii nr. 238 din...

Raportul comisiei de bază este? (*Voci nedeslușite din sală.*)

... Care-i comisia de bază?

Domnule Lebedinschi,

Aveți raport la proiectul respectiv?

Comisia juridică,

Aveți raport la...?

Stimați colegi,

Fiți atenți, vă rog.

Comisia juridică,

Aveți raport la subiectul respectiv... la nr. 238?

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,

Raport la subiectul respectiv nu avem.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu este raport.

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi proiectul nr. 238 din 22 octombrie 2019, rog să votați. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Nu a fost acceptată includerea în ordinea de zi.

Următorul subiect, vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Tot domnul Reniță...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnul Reniță.

Stimați colegi,

Deja a fost votat.

Următorul subiect.

Domnul Iurie Reniță:

Mulțumesc tuturor celor care au înțeles că limba noastră maternă trebuie repusă.

Sper mult că o să revenim în timpul cel mai apropiat.

Dacă cineva are dubii că e limba română, vă rog să... cu multă plăcere voi da explicațiile de rigoare.

Următoarea inițiativă legislativă e vorba de nr. 191. Am înțeles că distinsul nostru coleg din Frațiunea Partidului Socialiștilor, care nu examinează avizele, domnul Bolea a avut și el o inițiativă, acum 2 ani de zile, când era în opoziție. Eu exact pe același subiect, doar că am extins aspectele, e vorba de anularea privilegiilor ce țin de paza și alte servicii comunale, și altele pentru foștii Prim-miniștri și foștii speakeri ai Parlamentului. Cred că e o chestiune corectă și de corectitudine și morală, și profesională, și umană, ca să punem acest vot... această lege și să fie inclusă pe ordinea de zi.

Domnule Bolea,

Aștept susținerea dumneavoastră ferventă.

Vă rog.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Există raport, domnule Bolea?

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,

Există raport pentru a doua lectură pentru proiectul care a fost susținut în prima lectură încă în legislatura trecută... care, de asemenea, prevede, ca și idee, modificări la Legea privind statutul deputatului în Parlament, ceea ce este legat de unele privilegii ale foștilor Președinți ai Parlamentului.

Pentru proiectul despre care a vorbit colegul, el a fost examinat, dar, din câte eu țin minte, noi n-am ajuns la nicio...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

La subiectul respectiv. Haideți, vă propun: convocați-vă, toate inițiativele pe care le aveți la subiectele respective, faceți o ordine în chestiunea aceasta și veniți cu o poziție unică în Parlament și prezentați-o în Parlament s-o votăm.

Eu vă propun să vă întruniți, chiar dacă puteți s-o propuneți pentru săptămâna următoare... săptămâna următoare.

Da, vă rog.

Dar, până nu există un raport, eu, din păcate...

Domnule Bolea,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Noi, de fiecare dată, invităm la comisie colegii. Câteodată se întâmplă că colegii care au înaintat cu titlu de inițiativă unele proiecte și care urmează... unele sunt bune, și care urmează a fi dezbătute în lectura a doua, deja de luni întregi nu vin și nu se prezintă. Care este motivul, nu-l cunoaștem.

Și după aia, vin în Parlament și prezintă sau solicită ca aceste inițiative să fie incluse în ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Am înțeles.

Stimați colegi,

Supun votului, cu remarcă pe care am făcut-o – să fie dezbătut, inițial, în comisie și pe urmă să fie luată o decizie. Dar, dacă insistați, eu supun votului acest proiect nr. 191 din 12 septembrie 2019. *(Gălăgie în sală.)*

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi acum, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect cine îl prezintă?

Da, domnule Slusari,

Vă rog.

Domnul Alexandru Slusari:

Repetat, propun atenției plenului Parlamentului proiectul nr. 215 care prevede extinderea drepturilor participative ale administrației publice locale în consultări cu administrația publică centrală, în raport cu Guvernul,

Parlamentul, alte organe ale administrației publice centrale. Proiectul este mult așteptat de către reprezentanții autorităților publice locale. Este înregistrat în octombrie 2019.

N-am auzit nici un argument împotriva, doar că... nu știu de ce, n-a fost examinat nici la Guvern, nici la comisie, dar proiectul nu necesită alocarea banilor suplimentari din bugetul de stat.

Respectuos solicităm includerea în ordinea de zi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Raportul comisiei nu există?

Nu există raportul comisiei.

Stimați colegi,

Supun votului includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr. 215 din 1 octombrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect.

Domnul Alexandru Slusari:

Igor Munteanu prezintă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Munteanu,

Vă rog.

Domnul Igor Munteanu:

Stimați colegi,

Doamnă Președinte,

Solicit includerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr. 237 din 22.10.2019 cu privire la completarea articolului 1 din Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă.

Pe scurt, este vorba de crearea unei subzone economice în raionul Dubăsari, în zona de securitate, un instrument de creștere economică cerut de populația din aceste localități și care ar putea să sporească șansele de angajare în câmpul muncii și de a oferi posibilități de reincludere a întregului spațiu transnistrean în spațiul constituțional al Republicii Moldova.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Avizul Guvernului este?

Domnul Igor Munteanu:

În proces.

Doamna Zinaida Greceanîi:

E în proces.

Domnul Igor Munteanu:

Noi am început... în proces... am început deja discutarea acestui proiect de lege în comisii, este sprijin din partea mai multor deputați, este strategic important.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Raportul final al comisiei există?

Comisia economie, buget și finanțe?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Nu există.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Golovatiuc?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Eu am spus. Nu există.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu există.

Stimați colegi,

Supun votului includerea...

El trebuie examinat, sunteți în proces de examinare cu Guvernul, primim avizul Guvernului și îl punem în ședința în plen, după avizul... raportul comisiei. Urgențați lucrul acesta și facem.

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi proiectul nr. 237 din 22 octombrie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul proiect.

Domnul Alexandru Slusari:

Dinu Plîngău prezintă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Plîngău,

Vă rog.

Domnul Dinu Plîngău:

Doamnă Președinte,

La ședința trecută, cumva din anumite disensiuni, nu a fost supus votului proiectul de Hotărâre cu privire la prelungirea termenului de

activitate a Comisiei pentru elucidarea circumstanțelor de puci anticonstituțional.

Respectiv a fost introdus proiectul de hotărâre pentru a da posibilitate Comisiei de anchetă să prezinte raport și să se încadreze înapoi în câmpul legal de activitate, pentru că acum mandatul este expirat la momentul de față.

Doamna Zinaida Greceanî:

Noi atunci am spus că avem vicepreședintele comisiei, căruia i-am poruncit să întrunească ședința...

Domnul Dinu Plîngău:

Doamnă... n-am... nu... (*Voci nedeslușite din sală.*)

Doamna Zinaida Greceanî:

Stați, stați, stați puțin...

Dați-mi voie și eu să spun un cuvânt.

După câte eu știu, proiectul pe care îl menționați dumneavoastră acum, proiectul de hotărâre din 5 februarie 2020 nu l-am văzut încă. El nu a intrat în procedura legislativă.

Nu... cel puțin, la mine nu a ajuns.

Rog, Secretariatul să clarificați.

De aceea, stimați colegi, eu chiar nu pot să supun votului dacă eu încă nu l-am distribuit, nu a intrat în procedură legislativă. Nu este corect.

De aceea, vă rog, haideți pentru ședința următoare dacă este necesar să venim...

Eu înțeleg.

De aceea, dacă insistați, supun votului, dar asta-i degeaba, mai bine să mergem pe cale legală.

Domnule Plîngău,

Da, vă rog.

Domnule Plîngău.

Domnul Dinu Plîngău:

Doamnă Președinte,

Eu înțeleg că toate tertipurile astea că nu se include... Eu am un proiect de... scuzați-mă, dar trebuie să... pentru corectitudine.

Am înregistrat un proiect social, de vreo 4 luni nu se introduce, la toată insistența mea, în comisia de profil. Sau facem o ordine în comisiile de profil ca să lucreze cu proiectele legislative, sau chestii de genul acesta de tertipuri...

Proiectul de hotărâre a fost înregistrat și se află în procedură legislativă... chiar și cu proiectul de hotărâre. Dacă găsim tertipuri, spuneți acum, nu vrem să mai activeze Comisia cu privire la anchetarea puciului anticonstituțional și facem pauză. Opoziția iese cu un raport de alternativă și mergem mai departe, ce tot...

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Este Comisia de anchetă creată, este vicepreședintele comisiei, care vă rog să convocați comisia, am solicitat și atunci și să veniți cu un raport respectiv în ședința în plen.

Domnule Bolea,

Da, vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

De la începutul anului, după ce deputații au revenit din mica vacanță, noi deja am avut 3 sau 4 ședințe, în comisie se lucrează, se lucrează normal. Bine, unii... Examinăm inclusiv informațiile care vin de la celelalte instituții de stat. Asta este, adică... cu titlu de informare.

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Noi o să supunem votului. Intră proiectul în procedură legislativă și o să supunem votului. Eu pot să încerc acum, formal să supun votului.

Cine este pentru a fi inclus proiectul de Hotărâre nr. 24 din 5 februarie 2020, care nici nu a intrat în procedură legislativă. Cine insistă, rog să votați.

Mai avem încă două înainte, domnule Diacov.

Pentru discuția ordinii de zi, colegii s-au străduit.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Stimați colegi,

Asta a fost Platforma DA. *(Aplauze.)*

Următorul subiect vine din partea Frațiunii „Partidul Acțiune și Solidaritate”, semnat de vicepreședintele frațiunii – domnul Dan Perciun.

Vă rog, argumentarea.

Domnul Dan Perciun:

Bună ziua, doamnă Președinte!

Noi avem 3 proiecte de lege pe care vrem să le includem pe ordinea de zi și care au fost respinse la Biroul permanent.

Primul pe care vreau să-l prezint este proiectul nr. 272 care vine cu modificări la Legea cu privire la statutul judecătorului și urmărește apropierea condițiilor de pensionare ale judecătorilor de cele ale celorlalți cetățeni, în speță creșterea vârstei de pensionare și creșterea numărului de ani pe care aceștia trebuie să-i petreacă în funcție de judecător.

Acest proiect de lege a fost avizat de către Direcția generală juridică, de mai multe comisii, iar raportul comisiei de profil urmează să fie prezentat săptămâna viitoare.

De aceasta, eu rog insistent să fie introdus pentru ședința de joia sau vinerea viitoare, deoarece vom reuși să avem și raportul comisiei, cu certitudine, până atunci.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Comisia, domnul președinte al comisiei, domnule Bolea?

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Dacă nu greșesc, Comisia juridică este coraportoare. Coraport încă nu există la acest proiect de lege, de aceea...

Doamna Zinaida Greceanî:

Comisia de bază, care-i? Protecție socială?

Nu? (*Voci nedeslușite din sală.*)

Nr. 272.

Stimați colegi,

Stimați colegi,

Haideți să avem o înțelegere.

Eu și ieri i-am rugat pe toți președinții de comisii în cadrul ședinței Biroului permanent.

Examinați toate proiectele care sunt pe ordinea de zi, care sunt pe rol spre examinare în comisiile respective. Emiteți raportul pozitiv/negativ, emiteți rapoartele respective și scăpăm de toate aceste inițiative și să ne ocupăm de ping-pong-ul acesta.

Eu toate am să le supun votului în ședința în plen a Parlamentului, dacă există raportul și dacă mai necesită, eu cred că aici necesită și avizul Guvernului neapărat, trebuie să avem și avizul Guvernului. Dar, după cum am avut o înțelegere ca și subiectele precedente, fără raportul comisiei, fără avizul Guvernului...

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi proiectul nr. 272 din 25 noiembrie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Următorul.

Domnule Perciun, de asemenea, dumneavoastră?

Domnul Dan Perciun:

Da.

Doamnă Președinte,

Proiectul o să-l prezinte domnul Dumitru Alaiba.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Alaiba,

Vă rog.

Care proiect îl prezentați, că aveți încă două aici?

Domnul Dumitru Alaiba:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Vreau să solicit includerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr. 85 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

Acest proiect țin să menționez că a fost deja pe ordinea de zi în dimineața în care Guvernul Chicu a fost învestit, motiv din care... mă rog, nu văd nici un motiv să nu facem la fel. Este avizul Guvernului, din câte știu. Cum a fost o dată pe ordinea de zi fără avizul comisiei... fără raportul comisiei, poate îl mai includem încă o dată. Este un proiect bun și necesar pentru transparența întreprinderilor de stat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Îmi aduc aminte de acest proiect.

Domnule Golovatiuc,

Vă rog.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Nu are raportul comisiei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nu este raportul comisiei.

Cine este pentru a fi inclus... cu toate că noi trebuie neapărat să-l examinăm și să-l punem în ordinea de zi.

Comisia, vă rog să examinați proiectul și să veniți cu propunerea pentru a fi inclus în ordinea de zi.

Cine este pentru a fi inclus în ordinea de zi pentru ședințele... care le examinăm astăzi, proiectul nr. 85 din 20 iunie 2019, rog să votați.

Nu a întrunit numărul necesar de voturi.

Și următorul.

Domnule Perciun,

Cine prezintă următorul?

Domnul Dan Perciun:

Următorul proiect, domnul Sergiu Litvinenco.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Litvinenco,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Propun plenului Parlamentului introducerea în agenda ședinței a proiectului nr. 20 din 3 februarie 2020. Este vorba de o modificare la Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, este o modificare care derivă expres din avizul Comisiei de la Veneția, care a fost oferit Republicii Moldova în regim de urgență pe data de 22 ianuarie. Esența proiectului este că de recrutarea candidaților la funcțiile de membri ai CSM trebuie să se ocupe o comisie independentă de politic, fac remarca corespunzătoare, altfel, și asta spune Comisia de la Veneția, există riscul ca membrii CSM să fie oameni controlați de guvernare. Și asta de principiu contravine rolului CSM în calitate de garant al independenței judecătorilor. Și există riscul ca acest CSM să fie controlat de guvernare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Comisia juridică, numiri și imunități,

Ați discutat în cadrul comisiei aceste modificări?

Vă rog, domnule Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă Președinte,

Cum și a spus domnul Litvinenco, proiectul a fost înregistrat în data de 3, la data de 5, peste o zi, a avut loc ședința comisiei și nu s-a regăsit pe ordinea de zi a comisiei și nu există raport.

Totodată, cu titlu de informare, vreau să vă aduc la cunoștință că vinerea trecută au intrat în vigoare modificările la Legea cu privire la CSM, care a fost votată de către Parlament la finele anului trecut.

Deci conform acestor modificări, Comisia juridică, numiri și imunități urmează în 30 de zile să organizeze concurs privind suplinirea funcțiilor vacante a patru funcții pentru membrii CSM, din partea profesorilor titulari de drept.

Ieri, la ședința Comisiei juridice, numiri și imunități a fost aprobat Regulamentul privind organizarea concursului și el urmează să aibă loc în decurs de 30 de zile, să venim cu persoanele care au câștigat concursul pentru a fi numite de către Parlamentul Republicii Moldova.

În aceeași ordine de idei, remarcăm faptul că actualmente CSM-ul este într-un blocaj și urmează să demarăm acest concurs, să numim persoanele membre în CSM, ca să deblocăm activitatea CSM-lui.

Și orice inițiativă de acest gen care, de fapt, este o expresie a celor 8 sau 9 amendamente, care au fost depuse de domnul Litvinenco și examinate în plenul Parlamentului, deci face ca mai departe să fie blocată activitatea CSM-lui și lucrul acesta nu trebuie să fie admis.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Vă rog să fiți mai succint în explicații.

Da, vă rog.

Domnul Mihail Popșoi:

Rugăm insistent aparatul cela automat să nu discrimineze între membrii Blocului ACUM și cei de la guvernare, pentru că domnul deputat a vorbit de trei ori mai mult decât prevede Regulamentul.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Asta a fost o claritate adusă din partea comisiei.

Domnule Litvinenco,

Vreți să mai adăugați ceva?

Fiindcă problema este, așa să zicem, chestiune foarte sensibilă, se speculează foarte mult. Ba mai mult, înțeleg că, 2–3 juriști, fiecare citește

diferit, inclusiv avizul Comisiei de la Veneția, care și cum îi place și pune virgula care și unde vrea.

Da, vă rog, domnule Litvinenco.

Eu la toți juriștii mă refer, nu la Litvinenco sau la Bolea.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Doamnă Președinte,

Comisia de la Veneția și domnul Buquicchio, când a fost aici prezent, a vorbit de un consens. Dacă majoritatea, guvernarea vrea să-și numească, să-și împartă câte doi oameni în CSM, eu le doresc succes, dar să știți că noi, cei din PAS și colegii din Platforma DA, nu vom participa la acest circ, dacă există așa un risc.

Și având în vedere cele menționate, doamnă Președinte, mă uit cum actuala guvernare respinge absolut toate proiectele noastre, având în vedere că din aceste respingeri eu nu văd dorința de a veni pentru a ajuta cetățenii Republicii Moldova, solicit retragerea de pe agenda Parlamentului, pe de-o parte, și în general retragerea din procedură parlamentară a proiectului nr. 44/2019, punctul 8 din ordinea de zi.

Noi am întocmit deja documentul de retragere, problema este că, potrivit Regulamentului, trebuie să-l semneze toți cei care l-au semnat. Și...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog, continuați.

Domnul Sergiu Litvinenco:

... având în vedere că nu sunt toți, deci noi, probabil, azi și mâine vom mai colecta semnăturile pentru retragere. Dar am întocmit așa un document și în măsura în care autorii solicită retragerea proiectului, noi îl retragem. Și lucrul acesta cred că nici nu se supune votului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Eu cred că dacă dumneavoastră, autorii, ați luat decizia să retrageți, este decizia dumneavoastră. Nu știu care a fost raportul comisiei, dar oricum cred că este voia dumneavoastră.

Se retrage proiectul nr. 44 din 16... Sau este necesar să supun votului? Nu este necesar. Autorii au retras proiectul.

Și supun votului, domnule Litvinenco, propunerea dumneavoastră pentru a fi inclusă în ordinea de zi inițiativa sub nr. 20 din 3 februarie 2020.

Cine este pentru, rog să votați.

Examinați, vă rog.

Mulțumesc.

N-a întrunit numărul necesar de voturi.

Examinați, vă rog, în comisie și veniți cu viziunea comisiei foarte clară. În comisie voi, juriștii, discutați foarte bine, vă rog să nu ajungeți chiar până la bătaie, dar...

Stimați colegi,

Acestea au fost subiectele care au fost...

Da, vă rog, domnule Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu vreau să propun audierea ministrului finanțelor pentru ședința de săptămâna viitoare pe subiectul APL-lor. Deci în bugetul 2020 de stat au fost luate 800 milioane de lei de la primării și de la autoritățile publice locale.

Vă dau câteva exemple. De la Sireț, Strășeni...

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Eu cred că lucrul acesta e la Ora interpelărilor, adresările le faceți. Noi...

Da, vă rog, finalizați.

Domnul Radu Marian:

De la Liceul „Mihai Eminescu” din Hâncești – 1,1 milioane de lei s-a luat, de la Gimnaziul „Codreanca” din Strășeni – 490 mii de lei.

Eu vreau să chem ministrul finanțelor să ne explice: de ce au fost luați acești bani de la primării? Și mai mult decât atât, au fost luate prerogativele la APL-uri, deciziile de a construi canalizări, iluminatii ș.a.m.d., deci s-a atentat grav la autonomia autorităților publice locale.

Noi vrem să vedem ministrul aici să ne explice: de ce au fost luate aceste decizii?

Doamna Zinaida Greceanî:

Stimați colegi,

Supun votului.

Cine este pentru a fi audiat ministrul finanțelor săptămâna viitoare, rog să votați.

Cu toate că ministrul finanțelor o să vină la finele lunii februarie împreună cu Primul-ministru și o să vă răspundă la toate întrebările.

Mie mi se pare că dumneavoastră ceva ați încurcat aici. Dar îmi cer scuze dacă...

Da. Bine.

Mulțumesc.

Mai este o solicitare.

Domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

În calitate de coautor, solicit transferarea examinării din ordinea de zi de săptămâna curentă pentru săptămâna viitoare a proiectului înregistrat sub nr. 8.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sub numărul...?

Domnul Radu Mudreac:

8.

Doamna Zinaida Greceanîi:

A fost retras.

Domnul Radu Mudreac:

Numărul proiectului 8.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dar din ordinea de zi care-i?

Domnul Radu Mudreac:

Al 12-lea. Transferarea examinării pentru săptămâna viitoare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Ca autori.

Stimați colegi,

Eu cred că...

Domnul Radu Mudreac:

Fără vot.

Doamna Zinaida Greceanîi:

... transferăm, este la solicitarea autorilor, pentru săptămâna viitoare.

Cred că a apărut ceva. Nu cunosc.

Pe săptămâna viitoare.

Mai este cineva?

Domnul Golovatiuc.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Propun retragerea din ordinea de zi pentru săptămâna viitoare a proiectului nr. 139, punctul 2 din ordinea de zi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Punctul 2 din ordinea de zi?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Pentru 13–14 februarie.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Să-l amânăm pentru o altă perioadă?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Ce propuneți? Amânarea pentru o perioadă mai târzie?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sau retragerea completă?

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Nu.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nr. 139, nr. 2 din 13–14 februarie.

Este, este, este. (*Rumoare în sală.*)

13–14 februarie.

Este din partea autorilor.

Stimați colegi,

De asemenea, nu este necesar...

Secretariatul,

Vă rog să țineți cont să-l excludeți din ordinea de zi pentru săptămâna viitoare.

Stimați colegi...

Cine încă?

Domnul Lebedinski.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Proiectul nr. 209, nr. 6 pe ordinea de zi. Reieșind din faptul că a dispărut necesitatea în acest proiect de lege, solicităm retragerea, în general, din procesul legislativ. De aceea solicităm astăzi... (*Gălăgie în sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Nr. 209, nr. 6 din ordinea de zi a ședințelor pentru săptămâna aceasta...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Noi prea mult am tergiversat și nu mai este necesitatea de acum în el.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Adrian Lebedinschi:

Astăzi dimineață am primit răspuns de la Colegiul acesta că partenerii francezi le-au deteriorat aceste automobile de acum, integral le-au demontat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Până noi ne-am mișcat...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Până noi ne-am mișcat, da.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Păi, da, dar cine este de vină că noi nu ne-am mișcat cu lucrul acesta...

Am înțeles.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Mi se pare că deja nu mai sunt alte propuneri.

Stimați colegi...

Stimați colegi deputați,

O secundă, vă rog să fiți atenți.

Ținând cont de modificările, propunerile înaintate de deputați pe parcursul examinării ordinii de zi, supun votului aprobarea în întregime a ordinii de zi a ședințelor în plen ale Parlamentului pentru perioada 6–14 februarie.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea deputaților prezenți în sală.

Mulțumesc.

Ordinea de zi este aprobată.

Începem examinarea ordinii de zi, așa cum este convenit.

Primul subiect supus examinării este proiectul nr. 285 din 28 noiembrie 2019, lectura a doua.

Raportor – Comisia juridică, numiri și imunități.

Domnule Bolea,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Atenției dumneavoastră se propune raportul la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr. 285 din 28 noiembrie 2019.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr. 285 din 28 noiembrie 2019, inițiativă legislativă a Guvernului, pentru modificarea unor acte normative și comunică următoarele.

Proiectul este elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 30 din 22 noiembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 521 alineatul (2) din Codul de procedură penală și Hotărârii Curții Constituționale nr. 6 din 19 martie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alineatul (2) din Codul de procedură penală.

Proiectul vine să reglementeze limitele temporale și mecanismul cu privire la contestarea refuzului organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind comiterea unei infracțiuni, precum și unele aspecte ce țin de reprezentarea persoanei juridice împotriva căreia se desfășoară un proces penal. De asemenea, proiectul prevede ca persoanele juridice să beneficieze de dreptul la asistență juridică garantată de stat.

Proiectul a fost aprobat în prima lectură la data de 20 decembrie 2019, în ultima ședință a sesiunii de toamnă din anul trecut.

Amendamente din partea deputaților și propuneri din partea comisiilor permanente nu au fost prezentate.

Pentru lectura a doua au fost examinate obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și ele nu au fost acceptate.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune proiectul de Lege nr. 285 din 28 noiembrie 2019 spre adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Este lectura a doua. După cum a menționat domnul președinte al comisiei, amendamente din partea deputaților n-au parvenit.

De aceea supun votului pentru a fi adoptat în lectura...

Numărătorii și deputații,

Vă rog să reveniți în sală.

Președinții de fracțiuni...

Președinții de fracțiuni,

Vă rog să aveți grijă ca deputații din fracțiuni să revină în sală.

Și numărătorii,

Să ne dați rezultatele.

Supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul nr. 285 din 28 noiembrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Stimați deputați...

Domnule Filip,

Merge procedura de vot, lectura a doua.

Eu nu vă văd cum votați.

Mulțumesc.

Vă rog, numărătorii.

Sectorul nr. 1?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 28.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 28.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 16.

Cu 70 de voturi, proiectul a fost adoptat în lectura a doua.

Următorul proiect, de asemenea, lectura a doua, proiectul nr. 384 din 9 noiembrie 2018.

Raportor, lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe, domnul Golovatiuc.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat, pentru lectura a doua, proiectul de Lege privind organismele de plasament colectiv, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sunt părți integrante ale raportului comisiei.

Urmează de menționat că Comisia economie, buget și finanțe a acceptat modificarea și completarea proiectului de lege cu reglementări ce țin de:

a) transpunerea unor reglementări ale Directivei 2011/61/UE și ale Regulamentului 2015/760/Uniunea Europeană (articolul 30, articolul 40);

b) măsurile de punere în aplicare a legii, și anume: s-a stabilit un termen unic de 6 luni de la data publicării legii pentru prezentarea propunerilor de aducere a legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege și pentru adoptarea sau aducerea în concordanță cu prezenta lege a actelor normative subordonate;

c) unele precizări de ordin tehnico-juridic și de rigoare redacțională.

În contextul modificărilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură în plen.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Careva amendamentele care n-au fost acceptate ale deputaților nu sunt.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul nr. 384 din 9 noiembrie 2018.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 28.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 14.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Încă o dată, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 14.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 14.

Cu 68 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua.

Următorul proiect.

Domnule Golovatiuc,

Mi se pare că degeaba v-ați dus... că următorul proiect... de la tribună... este **nr. 261 din 12 noiembrie 2019.**

Noi am votat proiectul respectiv în lectura a doua... domnul Burduja... dar au parvenit niște modificări tehnice, odată cu redactarea, de aceea este necesar să-l revotăm în lectură finală.

Domnule Burduja,

Vă rog.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumim frumos.

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe informează plenul Parlamentului că, în procesul de redactare a Legii nr. 191 din 20 decembrie 2019, proiectul de Lege nr. 261 din 12 noiembrie 2019, au fost constatate unele prevederi contradictorii, în special, în privința modificărilor propuse la Legea nr. 136 privind statutul municipiului Chișinău în partea ce ține de competențele autorităților administrației publice locale.

În vederea excluderii contradicțiilor identificate și a uniformizării conținutului legii vizate, comisia propune Parlamentului să ia decizia privind dezbaterea legii în lectură finală. În acest context, comisia a examinat inițiativa legislativă a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova domnul Vladimir Bolea din 3 februarie 2020 prin care se propun ajustări pentru excluderea contradicțiilor menționate. Rezultatele examinării sunt expuse în sinteză și în proiectul redactat al legii, care sunt părți componente ale prezentului raport.

În concluzie, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea Legii nr. 191 din 20 decembrie 2019, proiectul de Lege nr. 261 din 12 noiembrie 2019, în lectură finală, conform sintezei și a proiectului redactat al legii.

Careva amendamente suplimentare în cadrul comisiei nu au fost prezentate din partea deputaților.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Autorul? Coordonat cu autorul.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi adoptat în lectură finală proiectul de Lege nr. 261 din 12 noiembrie 2019.

Dar, vă rog, domnule Burduja, să menționați ce este prevăzut în lege, aceasta-i pentru stenogramă, intrarea în vigoare a prezentei legi.

La data publicării?

Domnul Petru Burduja:

Da. Intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cine este pentru a fi adoptat proiectul nr. 261 din 12 noiembrie 2019, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanî:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 28.

Doamna Zinaida Greceanî:

Sectorul nr. 3?

Dar, vă rog, să anunțați cine numără în sectorul nr. 3.

Domnul Dan Perciun:

Eu voi număra în sectorul nr. 3.

– 16 persoane.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 16.

Cu 70 de voturi, proiectul este votat în lectură finală.

Mulțumesc.

Următorul proiect din ordinea de zi este nr.133 din 26 aprilie 2018, lectura a doua, de asemenea, Comisia agricultură și industrie alimentară.

Domnule Mudreac,

Vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru completarea articolului 4 din Legea privind prețul normativ și

modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 și comunică următoarele.

Proiectul a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, în conformitate cu articolul 73 din Constituție și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, și are drept scop facilitarea procesului de consolidare a terenurilor agricole.

În acest scop, proiectul are menirea de a reglementa modalitatea de înstrăinare a terenurilor din cadrul unui câmp sau al unei porțiuni din acest câmp, ocupate de drumuri existente care servesc activitățile agricole specificate la articolul 36 alineatul (2) litera b) din Codul funciar, sau drumurile proiectate în acest scop dar netransferate în natură, precum și fâșiile forestiere proiectate, dar neplantate, adică inexistente.

Este de menționat că la examinarea proiectului de lege în prima lectură au avut loc multiple discuții pe marginea fâșiilor forestiere proiectate, dar neplantate. Pentru aceasta, comisia consideră oportun de a veni cu unele concretizări, și anume de a specifica că o etapă importantă a consolidării terenurilor agricole este elaborarea unui nou proiect de organizare a teritoriului, reieșind din scopul propus de proprietarul terenurilor consolidate.

La elaborarea noului proiect de organizare a teritoriului, specialistul în organizarea teritoriului, adică proiectantul, conform tehnicilor de proiectare, este obligat să țină cont și de elementele de prevenire a degradării și eroziunii solurilor, inclusiv proiectarea fâșiilor forestiere, plantarea căroră, dar și implementarea în ansamblu a proiectului în natură, este în obligațiunea și interesul proprietarului terenurilor consolidate.

Toate propunerile și obiecțiile parvenite regulamentar au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării și în proiectul de lege redactat, care sunt părți integrante ale prezentului raport.

În contextul celor relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară înaintează proiectul de Lege nr. 133 spre adoptare în a doua lectură, ca lectură finală.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Ați avut amendamente care nu au fost acceptate? Sau s-a convenit la toate în comisie?

Domnul Radu Mudreac:

A fost un amendament care a fost acceptat – Alexandru Slusari.

Doamna Zinaida Greceanîi:

A fost acceptat amendamentul.

Alte obiecții nu sunt.

Luați loc.

Poftim?

Domnule Marian,

Dar ați avut amendament?

Nu? Poftim? În raportul CNA?

Vă rog, domnule Mudreac, ce s-a menționat în raportul CNA?

(Voci nedeslușite din sală.)

Domnule Radu Marian,

Vă rog să-i permiteți să vorbească.

Domnul Radu Marian:

Mersi.

Deci mă uit în raportul CNA, raportul anticorupție și aici sunt câteva obiecții la articolul 12, articolul 17. Întrebarea este dacă ele au fost luate în considerare pentru a doua lectură?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Mudreac,

Vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Încercați să deschideți sinteza proiectului și veți vedea ce au fost luate și ce nu au fost luate.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Dar, răspundeți.

(Voci nedeslușite din sală.)

Domnul Radu Mudreac:

Eu explic că în sinteză este stipulat tot ce a fost menționat în avizul Guvernului, ceea ce ține de amendamentele deputaților și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, inclusiv ceea ce a fost menționat în avizul CNA. Au fost luate în calcul la elaborarea proiectului pentru a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului pentru a fi adoptat în lectura a doua proiectul sub nr. 133 din 26 aprilie 2018 în redacția expusă de președintele comisiei, domnul Radu Mudreac.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 26.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 26.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 3 voturi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 3.

N u m ă r ă t o r i i:

Da. Vă rog, încă o dată, cine a votat, colegi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cu 55 de voturi proiectul este adoptat în lectura a doua.

N u m ă r ă t o r i i:

– 5.

Stați, doamnă Președinte.

Haideți, vă rog, încă o dată.

Colegi,

Haideți, vă rog să votăm cu ridicare de mână.

1, 2, 3... Doamna Spătaru?

– 4 voturi. Ați votat pentru proiect sau nu?

1, 2, 3, 4... Domnule Bolea?

– 5 voturi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 5.

Cu 57 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua.

Următorul proiect vine din partea Guvernului, proiectul nr. 299 din 5 decembrie 2019.

Prezintă secretarul de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului – domnul Dorin Andros.

Domnul Dorin Andros – secretar de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului:

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați ai Parlamentului Republicii Moldova,

Atenției dumneavoastră se prezintă spre examinare inițiativa Guvernului Republicii Moldova, înregistrată în Parlament cu nr. 299 din 5 decembrie 2019, și anume proiectul de Lege pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 602 din 4 decembrie 2019.

Potrivit prevederilor proiectului actului normativ, se propune eliminarea curenților dintre prevederile din anexa nr. 1 la Legea nr. 160, și anume Nomenclatorul actelor permissive, la compartimentul III, poziția 33, cu ajustarea la prevederile Codului subsolului nr. 3/2009 în ceea ce privește termenii de valabilitate a actului de confirmare a perimetrului minier pentru diferite tipuri de folosire a subsolului care sunt eliberate respectiv de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

Actualmente, termenul indicat în Nomenclatorul actelor permissive pentru eliberarea actului de confirmare a perimetrului minier este un termen fix de 5 ani, indiferent de tipul și condițiile contractuale de folosire a subsolului. Iar urmare a aprobării modificărilor propuse, acestea vor corespunde întocmai cu termenii pentru folosirea subsolului, prevăzute în articolul 15 al Codului subsolului care este un act normativ special, și anume: pentru extragerea substanțelor minerale utile – termenul de exploatare este pe perioada exploatării zăcămintului; pentru extragerea apelor subterane – până la 25 de ani; pentru construcția și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor de minerale utile – până la 5 ani.

Totodată, a fost necesar excluderea sintagmei „organizarea obiectivelor geologice protejate”, deoarece activitățile în cauză nu se

încadrează în activitatea de întreprinzător, fiind atribuite doar autorităților administrației publice.

Aprobarea modificărilor propuse în proiect nu vor avea un impact economico-financiar, deoarece Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, conform competențelor stabilite, eliberează gratuit actul de confirmare a perimetrului minier.

Proiectul a fost avizat pozitiv de către autoritățile implicate, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Congresul Autorităților Locale din Moldova și expertizat pozitiv de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, Centrul Național Anticorupție și Expertiză Juridică al Ministerului Justiției.

Rog susținerea de către deputații în Parlament a proiectului de lege.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnule secretar de stat,

Aveți întrebări.

Domnule Carp,

Prima întrebare.

Domnul Lilian Carp:

Domnule secretar,

Spuneți-mi, vă rog, pentru extragerea substanțelor minerale utile, anterior exista o limită în ceea ce privește în timp, în ceea ce privește eliberarea activității sau autorizarea activității de întreprinzător. Acum văd că este pe o perioadă a exploatării zăcămintelor. Deci care a fost logica acordării unui termen nelimitat, așa să spunem, în general, pentru exploatarea...?

Domnul Dorin Andros:

Domnule deputat,

Noi nu facem modificări la Codul subsolului, această normă este în Codul subsolului mai demult. Modificările care au fost incluse în 2017 în Legea nr. 160 nu au fost consultate cu ministerul, de aceea nu face o ajustare a acestor norme, pentru că avem două norme legale: una – în Legea cu privire la activitatea ... reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și alta – în Codul subsolului, ceea ce aduce dificultăți la eliberarea documentelor necesare. Facem o ajustare, noi nu modificăm nimic din Codul subsolului, doar ceea ce a fost inclus în Legea nr. 160.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Carp,

Aveți a doua întrebare sau o precizare?

Domnul Lilian Carp:

Nu. Atât.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Dumitru Alaiba.

Domnul Dumitru Alaiba:

Bună ziua.

Am discutat și ieri în comisie subiectul dat, nu ne-ați dat o explicație clară: de ce anume ajustați în sensul acesta? Spuneți că e o ajustare tehnică. De fapt, consecința e destul de gravă, de la 5 ani noi permitem potențial exploatarea apelor subterane la 25 de ani sau a resurselor minerale pe un termen nelimitat de facto.

Nu ne-ați dat o explicație: de ce în sensul acesta ajustați și nu invers? De ce nu ajustați Codul subsolurilor, astfel încât statul să aibă ocazie și să aibă un instrument legitim, legal să intervină atunci când un agent economic exploatează în detrimentul comunității, la urma urmei, unde resursa dată este găsită?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Vă rog, răspunsul.

Domnul Dorin Andros:

Vă explic. Am examinat, ieri, cadrul legislativ în vigoare. În ceea ce privește extragerea substanțelor mineralele utile, exploatarea pe perioada exploatării zăcământului, acest termen este stabilit în conformitate cu cercetările care sunt efectuate de către companiile specializate. Respectiv, aceste extrageri reprezintă un șir de investiții și antreprenorul nu poate fi limitat... un termen fix de cinci ani, pentru că perioada poate fi și până la cinci ani.

Mai mult decât atât, în rezultatul exploatării acestor zăcăminte, antreprenorul este responsabil să asigure recultivarea acestui perimetru. Or, recultivarea până la exploatarea integrală a acestui zăcământ, care a fost aprobat de instituțiile de stat, nu este posibilă.

În ceea ce privește exploatarea apelor subterane, la fel, antreprenorii atunci când utilizează apele subterane au un șir de investiții și atunci când ei doresc, chiar dacă sunt operatori regionali de utilizare a apelor minerale sau apelor în scop potabil, sau de irigare chiar, ei au un șir de investiții și vor să fie siguri pentru investițiile pe care le fac.

Mai mult decât atât, noi avem acest act eliberat în contextul în care aceste zăcăminte sunt incluse în... aprobate de către Comisia de stat și sunt

incluse în rezervele substanțelor minerale. În cazul în care avem rezerve în care se utilizează mai puțin de 1000 m³, atunci se eliberează autorizația de mediu de către Agenția de Mediu, nu se supun eliberării acestui act permisibil de reglementare a...

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Domnule Alaiba,

Aveți a doua întrebare?

Domnul Dumitru Alaiba:

Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog.

Domnul Dumitru Alaiba:

Da, vă rog. În primul rând, precizare, cum am discutat și ieri, sintagmele de genul „până la”, „etc.”, „și altele” sunt risc de corupție și risc de interpretare arbitrară a legislației. Unu.

Acum a doua întrebare.

Domnule secretar de stat,

Dumneavoastră reprezentați un minister, nu cel al economiei, dumneavoastră ne spuneți despre beneficiile pentru antreprenori. Noi suntem pro business, dar noi suntem pro business curat și fără impact negativ asupra mediului și asupra sănătății oamenilor. Ne-ați spus despre impactul asupra mediului de afaceri că pozitiv, că nu implică cheltuieli și nu are impact economic negativ, puteți să ne spuneți despre impactul asupra mediului, ca reprezentant al acestui minister? Nu sunteți de la Ministerul Economiei, cu tot respectul.

Domnul Dorin Andros:

Exact. Toate limitele ceea ce privește substanțele... de fapt, rezervele substanțelor minerale utile aprobate se fac în rezultatul cercetărilor. Am și niște date, dacă îmi permiteți.

Actualmente, avem înregistrate la balanța de stat 350 de zăcăminte de ape subterane, spre exemplu, dintre care se utilizează doar 40. Deci spre exploatare sunt pregătite 6 și în rezervă avem 304. Toate aceste rezerve se fac în rezultatul cercetărilor și se aprobă de către Comisia de stat. De fapt, toată această activitate este reglementată. Și nu în ultimul rând, atunci când se fac cercetările, ei trebuie să aibă inclusiv evaluarea impactului asupra mediului, atunci când sunt utilizate aceste rezerve minerale. Totodată, ei trebuie să aibă și copia de pe avizul expertizei de stat a rezervelor de

substanțe minerale utile care inclusiv conțin o evaluare a impactului asupra mediului. La acest subiect...

Domnul Dumitru Alaiba:

Dar întrebarea mea a fost despre impactul anume al actului normativ care astăzi propuneți să fie votat. Impactul lui nu asupra mediului de afaceri, asupra inclusiv al mediului înconjurător, al sănătății oamenilor. Asta a fost întrebarea mea.

Faptul că fiecare decizie de autorizație și act permisiv o să fie evaluată și, mă rog, o să fie analizată, inclusiv în baza mediului, asta e clar, dar anume creșterea acestui termen. Voi, de facto, propuneți ca o autorizație să fie potențial eliberată pe un termen nelimitat.

Pe noi ne interesează impactul asupra mediului iată al acestor propuneri.

Domnul Dorin Andros:

Nu este termenul limitat, este pe perioada utilizării zăcământului, de fapt. Dacă au fost aprobate, eu știu, un milion de tone de extrageri de nisip, atunci doar pe perioada extragerii acestei cantități de nisip, nu mai mult. Nu este nelimitat acest termen.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Domnule Alaiba,

Mai aveți o precizare?

Gata.

Mulțumesc.

Mai aveți o întrebare din partea domnului Radu Mudreac.

Domnule Mudreac,

Vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Mulțumesc.

Spuneți-mi, vă rog, dar care este problema că se dă pe perioada întregului volum de extrageri, care era problema acum ca această autorizare să fie pe etape eliberată? Cheltuielile sau birocrăția, care era problema până acum? Ca să înțelegem necesitatea acestei modificări.

Domnul Dorin Andros:

Noi ajustăm normele care au fost introduse în 2017 și nu au fost consultate atunci cu Ministerul Mediului de către Ministerul Economiei, pentru că avem două norme legale care diferă. Și atunci la eliberarea actelor permise, AGRM-ul, de fapt, și reprezentanții ministerului la semnarea

contractelor au un șir de dificultăți din perspectivă juridică. Și noi facem doar ajustarea acelor prevederi incluse în 2017 la Codul subsolului, aprobat în 2009.

Doamna Zinaida Greceanii:

Da. Mulțumesc.

Domnule Mudreac,

Mai aveți?

Nu aveți.

Domnule secretar de stat,

Nu sunt alte întrebări.

Invit comisia de profil – Comisia economie, buget și finanțe.

Domnul Golovatiuc.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, înaintat cu titlu de inițiativă de Guvernul Republicii Moldova și informează despre următoarele.

Proiectul de Lege pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este propus în scopul corelării prevederilor legale în vigoare privind termenul de folosire a subsolului cu prevederile din Codul subsolului nr. 3/2009. Pentru implementarea proiectului de lege nu sunt necesare mijloace financiare suplimentare.

Proiectul de lege supus examinării este avizat de comisiile permanente ale Parlamentului, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și este însoțit de raportul de expertiză anticorupție.

Urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzători, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul majoritar, a decis susținerea proiectului de lege și-l propune spre aprobare în lectura întâi.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Domnule președinte,

Nu aveți întrebări.

Stimați colegi...

Stimați colegi deputați...

Stimați colegi deputați,

Supun votului pentru a fi aprobat, conform raportului Comisiei economie, buget și finanțe, în prima lectură proiectul nr. 299 din 5 decembrie 2019. Proiect venit din partea Guvernului.

Cine este pentru, rog să votați.

Majoritatea deputaților prezenți în sală. Prima lectură este votată.

Următorul proiect de pe ordinea de zi este proiectul nr. 325 din 31 decembrie 2019.

Din partea Guvernului prezintă secretarul de stat al Ministerului Finanțelor, doamna Gabriela Cuneva.

Doamna Gabriela Cuneva – *secretar de stat al Ministerului Finanțelor:*

Bună ziua!

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

Acordul de Asociere, ratificat prin Legea nr. 112/2014, prevede obligația Republicii Moldova să asigure că legislația actuală și viitoare în domeniul achizițiilor publice va deveni, în mod progresiv, compatibilă cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul achizițiilor publice. Părțile recunosc contribuția pe care o are la dezvoltarea economică, organizarea unor proceduri de achiziții transparente, nediscriminatorii, competitive și deschise.

Vă reamintim că punerea în aplicare a elementelor de bază ale Directivei 2014/24 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice s-a realizat prin aprobarea și punerea în aplicare a Legii nr. 131/2015. Apropierea și punerea în aplicare a elementelor de bază ale Directivei 2014/25 privind achizițiile efectuate de

entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele serviciilor de utilități publice, și anume apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, se expune prin prezentul proiect de lege.

Cu aceste măsuri, Republica Moldova atinge apropierea treptată a legislației naționale de acquis-ul Uniunii în domeniul achizițiilor publice și îndeplinește obligațiile pentru debursarea tranșei a doua din asistența macrofinanciară din partea UE.

Reglementarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții care vor fi aplicate de către întreprinderile care desfășoară activitatea în sectoarele serviciilor de utilități publice... utilități, scuzați, după aprobarea prezentului proiect de lege, introduce practicile care asigură un proces eficient, transparent și accesibil.

Proiectul de lege stabilește principii generale, procedurile de achiziții sectoriale și cerințele privind procedura, modalitatea și atribuirea contractelor de achiziții, publicitate și transparență, soluționarea litigiilor și excepții.

Domeniul de aplicare a prezentului proiect de lege nu include serviciile de interes general fără caracter economic și prevede că, în cazul contractelor în care, în mod obiectiv, este imposibil de determinat pentru care activitate a contractului este destinată în primul rând, prevederile acestei legi prevalează asupra prevederilor Legii nr. 129 din... 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii și nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat.

În cazul în care Tratatul internațional, la care Republica Moldova este parte, stabilește alte norme decât cele prevăzute de prezentul proiect de lege, se aplică normele Tratatului internațional.

Prezentul proiect de lege se aplică contractelor care depășesc următoarele praguri de valori: pentru contractele de produse și servicii, precum și pentru concursurile de soluții – 800 mii de lei; pentru contractele de lucrări – 2 milioane de lei; pentru contractele de achiziții care au ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice, ca exemplu: de sănătate, de învățământ – 1 milion de lei.

Contractele de achiziții a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, nu depășește pragurile menționate mai sus, sunt reglementate de Guvern.

Proiectul dat a fost supus consultării cu experții EU în domeniul achizițiilor publice. Acest suport tehnic este apreciat înalt, are o apreciere înaltă din partea ministerului.

Prezenta lege va intra în vigoare la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării, pentru instruirea și familiarizarea entităților contractante cu noul cadru legislativ și elaborarea cadrului normativ secundar.

Implementarea proiectului respectiv de lege nu implică alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

În contextul celor expuse, rog susținerea proiectului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, doamnă secretar de stat.

Aveți întrebări.

Domnule Slusari,

Prima întrebare.

Domnul Alexandru Slusari:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu constat că... și toată fracțiunea noastră constată că este un proiect foarte voluminos, cu un limbaj destul de sofisticat.

Dar întâi, vin cu două întrebări și pe urmă cu precizare.

Prima întrebare: totuși, mai simplist, pe înțelesul oamenilor, care este necesitatea delimitării achizițiilor publice din aceste 4 sectoare de regulile generale? Să înțelegem noi pentru ce se face, care este scopul acestei legi? Dar, mai simplist.

Doamna Gabriela Cuneva:

... Care sunt regulile generale, dumneavoastră despre care spuneți?

Domnul Alexandru Slusari:

Există Legea privind achizițiile publice din 2015.

Doamna Gabriela Cuneva:

Da.

Domnul Alexandru Slusari:

Acum, din această lege se delimitează aceste 4 sectoare și se propune altă lege. Simplu vorbind, pentru ce?

Doamna Gabriela Cuneva:

Uitați-vă, nu delimitează... Legea nr. 139 este aplicabilă pentru instituțiile care sunt finanțate din bugetul de stat.

Întreprinderile din sectoarele energiei, apei și cele pe care eu le-am menționat nu întotdeauna sunt finanțate din bugetul de stat, sunt și... acordă servicii sociale ca, de exemplu, servicii comunale și atunci sursa de finanțare este populația.

Domnul Alexandru Slusari:

Doar...?

Doamna Gabriela Cuneva:

Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Slusari,

Aveți a doua întrebare?

Domnul Alexandru Slusari:

A doua întrebare. Nu credeți că era cazul să delimitați mai bine fiecare sector de referință în parte, ținând cont că, totuși, sunt sectoarele diferite. Apa și poșta îs două lucruri cu specificul foarte-foarte separat, să spunem așa? Și plafoanele valorilor poate ar fi cazul să fie altele. Nu era cazul să faceți delimitarea aceasta în cadrul legii pentru fiecare sector?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, răspunsul.

Doamna Gabriela Cuneva:

... Totuși, este... să spunem așa, activitatea lor are o importanță socială și această importanță este generală pentru toate întreprinderile, n-are importanță în ce domeniu activează. Nu este ceva specific anume pentru ei, este... principii generale. Cu pragurile de valori, inițial, la elaborarea proiectului, noi am propus mai mari... aceste praguri au fost mai mari, conform Directivei. Și după discuții deja, și... să spunem așa, analiza pe care noi am făcut-o, pragurile au fost micșorate. Așa că, nu cred că o să avem... 12 luni este un termen destul de mare pentru ca să familiarizăm și să facem instruirea corectă și deplină pentru entitățile contractante care deja o să...

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Slusari,

Aveți o precizare?

Domnul Alexandru Slusari:

Dat fiind faptul că importanța acestui proiect de lege pentru deblocarea tranșei a doua și acest proiect de lege intră în lista priorităților și obligațiilor noastre față de Uniunea Europeană, Frațiunea „Platforma DA”, cu mare avans va vota acest proiect în prima lectură, dar avem foarte multe întrebări și corectări. Repet încă o dată: este un limbaj foarte complicat și multe-multe întrebări ce țin de concurența loială, neloială, studiul de fezabilitate, dialog direct, dialog competitiv, sunt multe-multe întrebări. Dacă ele nu vor fi reparate, pentru a doua lectură, noi nu vom vota această lege.

Doamna Gabriela Cuneva:

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanii:

Da. Mulțumesc.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Carp Lilian.

Domnul Lilian Carp:

Doamnă,

În linii generale, clar că există probleme cu întreprinderile care prestează servicii mari... și existau probleme și cu întreprinderile de stat care prestează servicii, precum este Apă-Canal și, mai ales în ceea ce privește procesul de achiziții.

Dacă pentru întreprinderile de stat, în linii generale, au mai fost făcute anumite modificări în care există un control asupra achizițiilor care se fac, fiindcă se făceau înainte achiziții așa, chipurile, la necesitate, fără control, fără să se subordoneze Legii achizițiilor.

Eu nu văd cum, în linii generale, noi putem impune întreprinderilor private o modalitate exactă de procurare a anumitor bunuri, în condițiile în care, când ei prestează anumite servicii, prețul este reglementat de către ANRE.

Doamna Gabriela Cuneva:

Da, tariful este reglementat de către ANRE.

Asta în procedura de achiziții...

Domnul Lilian Carp:

... Corect.

Acuma ca să continui până la capăt.

Doamna Gabriela Cuneva:

Da, scuzați.

Domnul Lilian Carp:

Și atunci când se calculează tariful, sunt foarte clar luate în calcul toate procesele: de la procurarea bunului, tranzitarea bunului, transportarea bunului și apoi, până ajunge la consumator, plus este pusă taxa pe valoarea adăugată și venitul... profitul până la 7–8%, legea așa spune, din câte știu eu.

Deci în asemenea condiții, eu consider că noi, prin aceste modificări care se fac privind, chipurile, achizițiile, noi și mai mult o să complicăm în ceea ce privește activitatea acestor întreprinderi private pentru prestarea de servicii.

Doamna Gabriela Cuneva:

Dacă noi facem comparație între, de exemplu, activitatea unei întreprinderi cu capital străin, de exemplu, Union Fenosa, și vedeți că eficiența lor este mai înaltă.

Nu credeți că asta reiese și din regulamentele foarte stricte și înalte pe care le au anume și pentru achiziții?

Acum cu această lege noi introducem noile practici, eu înțeleg că și noțiuni sunt, cam îi dificil să iai tot la...acum, cum să... să fie foarte clar și foarte... nu știu pentru toți, dar aceste norme nu limitează activitatea de achiziție, ei fac... ei introduc transparență în acest proces și asta îmi pare că e foarte important.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Domnule Carp,

Aveți a doua întrebare?

O precizare, vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Doamnă,

Din contra, eu parcă m-am exprimat clar.

Deci ANRE-ul are mecanism foarte clar cum calculează tariful și acolo iau în calcul absolut tot, absolut, începând...

Doamna Gabriela Cuneva:

Și calitatea procesului de achiziție?

Domnul Lilian Carp:

... Și calitatea, și venitul, și profitul, și cum au făcut achiziția, de unde au cumpărat bunul, și așa mai departe.

Doamna Gabriela Cuneva:

Și el e subiectiv?

Domnul Lilian Carp:

Da, în linii generale, eu am încredere că ANRE-ul „mai sare”, cum să-i spunem noi, „pe alături”, dar, în linii generale, ei calculează corect.

În ceea ce există cu adevărat probleme, aici eu vorbesc... sunt la întreprinderile de stat care trebuie să facă publici banii pe care ei îi cheltuie pentru procurarea de servicii. Dar acestea sunt întreprinderi private, acestea sunt date cu caracter, să spunem noi, personal, de unde ei procură aceste bunuri, este treaba lor. Deci mai departe cum ei au profit din activitatea lor economică, asta este treaba... chiar... Deci pe noi ne interesează serviciul, calitatea serviciilor care trebuie să fie în final și eu consider că pentru întreprinderile private este o problemă. Dar asta așa, în calitate de concluzie.

Însă, o altă întrebare, deci eu nu am văzut în proiectul de lege, poate nu am reușit, recunosc, foarte bine sau așa cât primele treizeci și ceva de pagini m-am uitat peste el și în rest așa cam fugitiv. Eu nu văd riscul pe care

pot să-l acopere sau pot să și-l înlăture întreprinderile care tranzitează prin teritoriul Transnistriei, deci anumite... cum este gazul, energia electrică și așa mai departe, unde uneori se adaugă 15% suplimentar asupra cheltuielilor de tranzitare. Eu nu am văzut în acest proiect de lege cum noi putem să asigurăm agenților economici acest risc pentru a nu cădea sub incidența șantajului din partea autorităților din stânga Nistrului.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Vă rog.

Doamnă secretar de stat,

Aveți un răspuns?

Doamna Gabriela Cuneva:

Cred că la acest subiect nu pot să vin cu răspunsuri, că totuși este o întrebare mai mult politică decât...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Aveți a doua întrebare?

Da, vă rog.

Domnule Carp.

Domnul Lilian Carp:

Noi, în linii generale, trebuie să prevedem și în acest proiect de lege. Eu nu am văzut riscul achizițiilor pentru aceste întreprinderi private. Da, noi impunem anumite reguli, dar nu am văzut și norme speciale cum propriu-zis mai departe ANRE-ul va calcula prețul serviciilor prestate, în dependență de anumite probleme care pot apărea în stânga Nistrului.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Eu cred că pentru lectura a doua și dumneavoastră veți putea să veniți cu niște amendamente de care să țină cont și autorii.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Perciun Dan.

Domnul Dan Perciun:

Bună ziua, doamnă secretar de stat.

Eu cred că am să constat același lucru ca și colegii mei că proiectul este evident unul complex și necesită o analiză suplimentară. Întrebarea mea este: de ce nu s-au făcut audieri publice eventual de către Comisia economie, buget și finanțe? Pentru ca să avem ocazia să ne familiarizăm și societatea să înțeleagă mai bine care-s prevederile.

Dar dincolo de aceasta, întrebarea este următoarea. Toată lumea vorbește aici de anumite probleme care există în procesul de achiziție. Întrebarea mea este: dați-ne câteva exemple concrete, compania X cu care a achiziționat Y și s-a constatat, nu știu Curtea de Conturi, sau dumneavoastră în procesul de analiză ați constatat că sunt anumite încălcări. Cumva noi toți admitem aceste încălcări, dar dacă este posibil să exemplificăm ca să înțelegem concret ce o să rezolve legea respectivă. Este o practică, de exemplu, nu știu, la Moldovagaz, în altă parte, care ne alarmează, vrem să rezolvăm, proiectul o să rezolve. Dacă se poate niște exemple concrete.

Doamna Gabriela Cuneva:

Da. Exemplu.

Vă rog, spuneți dacă dumneavoastră acum puteți să vedeți ce achiziții a făcut Moldovagaz? Cred că informația asta nu este deschisă acum, da? Și noi nu putem acum să spunem dacă au fost încălcări sau nu, el nu-i transparent, procesul nu este transparent.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă secretar de stat,

Și vă rog să continuați răspunsul, dumneavoastră cumva spuneți jumătate de frază și parcă vă temeți să răspundeți.

Doamna Gabriela Cuneva:

Eu... înțeleg...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Pentru ce atunci venim cu modificările acestea?

Doamna Gabriela Cuneva:

Anume pentru aceasta noi și introducem legea, să fie publicate toate achizițiile care sunt cu praguri mai... suma... valoarea care... este mai mare decât pragul... sunt stabilite în proiect și deja după ce procesul va fi transparentizat, noi o să putem spune dacă a fost încălcare sau nu a fost.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Dan Perciun:

Deci dumneavoastră spuneți că la momentul de față nu știți dacă există o problemă, dar suspectați că ar putea să fie, de asta vreți să transparentizăm achizițiile.

Doamna Gabriela Cuneva:

Corect.

Domnul Dan Perciun:

Întrebarea mea este: de ce Curtea de Conturi nu poate să meargă să verifice lucrul acesta acum în prevederile existente, de exemplu, la Moldovagaz și să constatăm că sunt sau nu aceste probleme?

Doamna Gabriela Cuneva:

Eu cred că Curtea de Conturi face acest lucru și se fac controalele despre care dumneavoastră spuneți. Și noi putem să vedem și în rapoartele lor și cred că anume dacă o să vedem care exemple, noi vedem și în rapoartele Curții de Conturi. Acum nu pot să vă spun exact anume ce exemplu să vin cu un... nu știu...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc, doamnă secretar de stat.

Mai aveți o întrebare? Nu.

O precizare, vă rog.

Domnul Dan Perciun:

Eu cred că cel puțin pentru lectura a doua eu aș vrea să înțelegem foarte concret ce problemă noi rezolvăm, problema transparenței sau faptul că dumneavoastră aveți niște cazuri documentate clare de achiziții făcute greșit, eronat, reieșind din interesul public și e necesară legea pentru ca ele să nu se mai întâmple. Pentru că acum îmi pare că nu avem nici un exemplu concret, dumneavoastră spuneți că noi nu știm, de fapt, problema, dar o intuim.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi...

Domnul Dan Perciun:

... Asta e opinia pe care eu o aud la moment.

Doamna Gabriela Cuneva:

Este o obligațiune a Republicii Moldova față de Uniunea Europeană să... totuși, să aprobăm această lege și acesta-i un scop, să spunem așa, în primul rând, pe care noi îl avem. Și al doilea despre care dumneavoastră tot ați... v-ați referit, la transparentizarea procesului de achiziție în sectoarele energiei, apei, transportului și poștei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, doamnă secretar.

Următoarea întrebare – domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Cunev,

Bună ziua și bine ați venit în Parlament!

Totuși, în continuarea discuțiilor pe care le avem acum în plenul Parlamentului, de ce totuși considerați, foarte pe scurt dacă ați putea să ne spuneți, probabil o să vă repetați. De ce anume aceste achiziții, în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale trebuie să fie diferite și mai speciale decât o regulă generală de achiziție?

De exemplu, Parlamentul Republicii Moldova poate alege 2–3 furnizori de energie termică sau energie electrică și, probabil, procedurile de achiziție ar fi generale, ele oricum sunt transparente. Ministerul Finanțelor a fost implicat în formarea Platformei MTender, din câte noi ne aducem aminte, care se... cel puțin se voia ca această platformă să devină una universală și să devină un fel de bursă de achiziții, unde și întreprinderile între ele vor face achiziții și e o platformă transparentă, acolo afli și prețul, acolo vezi și companiile. De ce ne trebuie altceva decât avem și regulile generale?

Doamna Gabriela Cuneva:

Acum întreprinderile din sectoarele despre care am spus, nu sunt... pentru ei nu este regula generală despre care dumneavoastră spuneți, eu am în vedere Legea nr. 131, nu se aplică la întreprinderile din sectoarele energiei, apei, transporturilor și poștei. Și pentru că importanța lor pentru societate este foarte înaltă și achiziția pe care ei o fac trebuie să fie foarte, să spunem așa, „veridică” și procesul trebuie totuși să fie făcut corect și după principiile pe care noi le-am expus în proiectul de lege, noi și introducem acest proiect. Acum regulile generale nu se aplică la ei.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule Candu,

Vă rog.

Aveți o precizare?

Domnul Andrian Candu:

E foarte simplu.

Luați regula generală care există, Legea privind achizițiile publice și introduceți o propoziție că acea lege se aplică și la achiziția în sectorul energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale. Și nu mai trebuie o lege specială, și nu mai creăm reguli speciale pentru alte industrii și pentru alte în general achiziții. Sunt regulile generale care sunt. Și dacă acea lege nu se aplică la aceste sectoare, veniți cu modificări la acea lege și am terminat atunci.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă secretar,

Vă rog.

Doamna Gabriela Cuneva:

Sunt de acord cu dumneavoastră și așa a fost ideea inițială. Dar deoarece Legea nr. 131 este încă mai complicată decât ceea ce noi propunem, rezultatul lucrului a fost să facem, totuși, un proiect separat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Mai aveți o precizare, domnule Candu?

Domnul Andrian Candu:

Și dacă mâine, poimâine eventual identificați că mai sunt și alte sectoare la fel de importante, facem legi speciale pentru fiecare sector?

Doamna Gabriela Cuneva:

Nu. Este, să spunem așa, tot cadrul legislativ pe care noi trebuie să-l elaborăm pentru achiziții publice. Și dacă așa, nu știu, ca o idee, țineți minte când noi am început cu reglementarea fiscală, noi am venit cu legi aparte. A fost lege aparte pentru impozitul pe venit, pentru valoarea adăugată și peste un timp, nu știu cât a trecut, poate 10 ani, noi am venit să fim gata să elaborăm Codul fiscal.

Eu cred că acesta este un prim pas pe care noi îl facem acum și peste un timp noi posibil să fim gata pentru a elabora un cadru unic pentru toate achizițiile publice.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Doamnă secretar,

Nu mai aveți întrebări.

Vă rog să luați loc.

Doamna Gabriela Cuneva:

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Cu raportul Comisiei economie, buget și finanțe – domnul vicepreședinte Burduja Petru.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc frumos, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Doamnă Președinte,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege are ca scop alinierea în cadrul juridic prin prisma procesului de armonizare, în conformitate cu angajamentele pe care și le-a asumat Republica Moldova la ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Prin urmare, prezenta lege transpune clar și bine definit reglementarea mecanismului de organizare și desfășurare a achizițiilor de către entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice.

Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de către Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Comisia administrație publică, Comisia agricultură și industrie alimentară, care au propus examinarea și adoptarea acestuia în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat un șir de obiecții de ordin tehnico-legislativ. Obiecțiile expuse pe marginea proiectului de lege dat vor fi examinate în cadrul dezbaterii proiectului pentru lectura a doua.

Urmare a examinării proiectului de lege nominalizat, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul unanim, propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de Lege nr. 325 din 31 decembrie 2019 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale în prima lectură.

Dacă sunt întrebări...

Doamna Zinaida Greceanii:

Da. Mulțumesc.

Domnule vicepreședinte,

Nu aveți întrebări.

Luați loc, vă rog.

Stimați colegi...

Stimați colegi,

Fiți atenți.

Supun votului pentru a fi aprobat, conform raportului prezentat de către Comisia economie, buget și finanțe, în prima lectură proiectul sub nr. 325 din 31 decembrie 2019.

Cine este pentru prima lectură, rog să votați.

Majoritatea deputaților prezenți în sală. În prima lectură este aprobat.

Rog comisia să organizați activitatea pentru a fi prezentat raportul pentru lectura a doua. Nu uitați că el este și un angajament al nostru internațional conform Acordului de Asociere.

Stimați colegi,

Conform Regulamentului Parlamentului, vă propun să anunțăm o pauză pentru o oră de vreme, până la ora 13.10.

Fiindcă văd că deputații deja nu mai au răbdare să stea. Și este și timpul mesei. De aceea vă doresc poftă bună.

La ora 13.10 revenim în sală.

13 și 10 minute, nu treizeci.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi deputați,

O oră a trecut, chiar și 7 minute mai mult.

Vă rog să reveniți la locurile de muncă.

Stimați colegi,

Următorul subiect de pe ordinea de zi este proiectul nr. 226 din 8 octombrie 2019, inițiativa legislativă a domnului deputat Igor Munteanu.

Vă rog, domnule autor, la tribuna centrală.

Domnul Igor Munteanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Distinși colegi,

Acest proiect de Lege nr. 226 din 8 octombrie 2019 are drept obiect al reglementării o situație care s-a iscat după 2018 în domeniul antreprenoriatului, mai ales al companiilor care folosesc în activitățile lor de afaceri așa-zisele obiecte industriale periculoase. Ele sunt de mai multe categorii, dar, prin modificările aduse în anul 2018 prin Legea nr. 273

articolul 16, a fost expres modificată mărimea sumei de asigurare de răspundere pentru eventuale prejudicii în caz de avarie la aceste obiecte industrial periculoase, respectiv, această sumă stabilită de către asigurator care variază de la suma de 5 milioane de lei a ajuns până la suma de 100 de milioane de lei. Respectiv, această stabilire a unei sume fixe la asigurare a avut drept efect creșterea costurilor pentru asigurați, primele de asigurări au crescut în mod proporțional mărimii sumei asigurării de răspundere, ceea ce a avut drept efect o creștere exponențială de aproape de 100 de ori a mărimii inițiale a primei în raport cu perioada de asigurare. Respectiv, au apărut și alte probleme, pentru că o parte dintre companiile care aveau în folosință aceste obiecte industrial periculoase, pur și simplu, nu s-au mai asigurat ori au trebuit să închidă afacerile.

Mai mult decât atât, modificările operate la Legea nr. 273/2018 au introdus și anumite ambiguități de interpretare. Respectiv, o parte dintre agenții fiscali care vizitau obiectele sau companiile cu aceste obiecte industrial periculoase au reușit să interpreteze de o asemenea manieră încât orice vizită sau marea majoritate a vizitelor pe teren conduceau la aplicarea unor sancțiuni foarte dure care variau de la 500 până la 700 unități convenționale, iarăși restrângeri importante la activitățile antreprenoriale.

Și evident că proiectul de Lege nr. 226 pe care noi îl propunem are drept scop minimizarea impactului financiar negativ asupra mediului antreprenorial și revenirea la prevederile care erau... mă rog, stabilite prin Legea nr. 116 din 18.05.2012, de asemenea, stabilind și o anumită sarcină suplimentară Guvernului ca, în timp de 9 luni de zile de la data publicării prezentei legi, să adopte acte normative care vor reglementa un nou mecanism de stabilire a sumelor asigurate, în dependență de riscurile specifice contractului de asigurare pentru obiectele industrial periculoase.

Sigur, practica de asigurare a prejudiciilor aduse persoanelor terțe este o practică internațională și ea nu poate fi pusă la îndoială, beneficiul asigurărilor este foarte clar. Dar neproporționalitatea și, în al doilea rând, lipsa de consultări publice... apropo, acum recent, am auzit din nou opinia Ministerului Economiei și funcționarii din acest minister au confirmat încă o dată că, la data adoptării modificărilor din 2018 cu nr. 273, opinia ministerului nici nu a contat. Au fost adoptate prevederile legale, cu votul majorității deputaților, în afara oricărui cadru de consultări.

Eu sper foarte mult că acest lucru este un argument suficient de important și pentru dumneavoastră pentru ca să adoptăm acest proiect de lege, să revenim la situația din 2012 în privința primelor de asigurare, sperând foarte mult că Guvernul, în termen de 9 luni de zile, va adopta o lege mai complexă, comprehensivă în care să prevaleze transparența în procesul decizional, în care să se ia în considerare interesele antreprenoriatului pe care trebuie să-l apărăm, și nu să-l „băgăm în mormânt”.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim, domnule Munteanu.

Întrebări nu aveți.

Luați loc, vă rog.

Invit la tribuna centrală Comisia economie, buget și finanțe, domnul vicepreședinte Burduja, cu raportul comisiei.

Domnul Petru Burduja:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlamentul Republicii Moldova domnul Igor Munteanu, și raportează următoarele.

Proiectul de lege are drept scop minimizarea impactului nefast asupra industriilor din sectorul real al economiei naționale prin revenirea la normele Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industrial periculoase de până la modificarea acestora prin Legea nr. 273/2018 pentru modificarea unor acte legislative.

Proiectul de lege propune aprobarea prevederilor cu care a fost completată Legea nr. 116/2012, modificarea unor norme în varianta în care au fost până la modificările din 2018 și de a însărcina Guvernul de a prezenta Parlamentului propuneri ce țin de reglementarea domeniului dat.

Centrul Național Anticorupție a prezentat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege, prin care s-a constatat că în normele acestuia n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

Comisia agricultură și industrie alimentară și Comisia administrație publică nu au luat decizie asupra proiectului de lege, din lipsa majorității de voturi. Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu unanimitate de voturi, a susținut proiectul de lege, fără obiecții și propuneri. Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a propus înaintarea proiectului de lege spre dezbateri în plenul Parlamentului, cu condiția avizului pozitiv al Guvernului. Totodată, s-au pronunțat împotriva propunerii de a abroga compartimentul V în domeniul electroenergetic din anexa nr. 1 a Legii nr. 116.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a prezentat aviz cu unele obiecții și propuneri.

Guvernul Republicii Moldova, prin avizul din 17 decembrie 2019, s-a pronunțat întru susținerea proiectului de lege cu unele propuneri de ajustare.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor, care este parte integrantă a raportului comisiei. Proiectul de lege a fost redactat și este parte integrantă a raportului comisiei.

Reieșind din cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe, în cadrul ședinței de ieri, a decis să propună plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în prima și a doua lectură.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim, domnule vicepreședinte.

De asemenea, nu aveți întrebări.

Luați loc, vă rog.

Stimați colegi,

Supun votului, conform propunerilor Comisiei economie, buget și finanțe, raportului Comisiei economie, buget și finanțe, aprobarea proiectului nr. 226 din 8 octombrie 2019 în prima lectură.

Cine este pentru, rog să votați.

Mi se pare că chiar unanim cei prezenți în sală, prima lectură.

Comisia a propus să fie votat și adoptat proiectul și în lectura a doua.

Vreau să întreb comisiile, fracțiunile parlamentare: dacă au alte propuneri?

Să-l susținem?

Stimați colegi,

A fost propunerea Comisiei economie, buget și finanțe, votarea acestui proiect în lectura a doua.

Cine este pentru ca proiectul nr. 226 din 8 octombrie 2019 să fie votat în lectura a doua, vă rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 24.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 24.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 3,

Cine anunță?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 16.

Cu 65 de voturi, proiectul a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect de pe ordinea de zi este proiectul sub nr. 180 din 20 august 2019.

Autor este Guvernul.

Din partea Guvernului – Ministerul Finanțelor, secretarul de stat doamna Angela Voronin.

Vă rog să prezentați proiectul.

Doamna Angela Voronin – *secretar de stat al Ministerului Finanțelor:*

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative. Proiectul a fost elaborat în temeiul prevederilor articolului 29 din Legea nr. 229 privind controlul financiar public intern, potrivit cărora Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea și monitorizarea politicii în domeniul controlului financiar public intern.

Elaborarea acestui proiect de act normativ reprezintă o necesitate pentru dezvoltarea conceptului de control financiar public intern, obligațiune asumată de Republica Moldova în conformitate cu articolul 49 titlul IV din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Prin Legea nr. 234/2018 pentru modificarea unor acte legislative, au fost operate un șir de modificări la Legea privind controlul financiar public intern care stabilesc schimbarea anumitor noțiuni de bază, în vederea facilitării, înțelegerii acestora și implementării eficiente a legii.

Conform prevederilor Legii nr. 234/2018, Guvernul în termen de 12 luni de la data publicării respectivei legi, prezintă Parlamentului propuneri pentru aducerea în concordanță a legislației în vigoare.

Astfel, pentru o percepere mai clară a sistemului de control financiar public intern și pentru facilitarea înțelegerii și implementării acestuia, propunerile de modificare se referă la aducerea în concordanță a 22 de acte legislative, iar modificările vizează substituirea noțiunilor după cum urmează:

– noțiunea „management financiar și control” se substituie cu noțiunea „control intern managerial”;

– noțiunea „declarație privind buna guvernare” se substituie cu noțiunea „declarație de răspundere managerială”;

– noțiunea „unitate de audit intern” se substituie cu noțiunea „subdiviziune de audit intern”.

Solicităm susținerea proiectului.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim, doamnă secretar de stat.

Întrebări nu aveți.

Vă rog să luați loc.

După câte noi am înțeles, este un proiect tehnic de ajustare a noțiunilor.

Rog, Comisia economie, buget și finanțe.

Domnule Golovatiuc,

Rog să prezentați raportul.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege în cauză, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile Legii privind controlul financiar public intern nr. 229/2010, prin care s-a stabilit schimbarea noțiunilor de bază, în vederea facilitării înțelegerii și implementării eficiente a sistemului de control financiar public intern.

În acest context, prin proiectul dat, se propune modificarea a 22 de acte normative (legi) în contextul noțiunilor stabilite în Legea privind controlul financiar public intern. Astfel, pentru o percepere mai clară a sistemului de

control financiar public intern, propunerile de modificare prin proiectul de lege în cauză se referă la aducerea în concordanță a unor noțiuni, și anume:

– noțiunea „management financiar și control” se substituie cu noțiunea „control intern managerial”;

– noțiunea „declarație privind buna guvernare” se substituie cu noțiunea „declarație de răspundere managerială”;

– noțiunea „unitate de audit intern” se substituie cu noțiunea „subdiviziune de audit intern”.

Avizele prezentate de comisiile parlamentare și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului în proiectul de lege sunt pozitive.

În contextul celor expuse mai sus, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de lege în cauză spre examinare Parlamentului și adoptare în prima și a doua lectură, ca fiind lectură finală.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Întrebări nu aveți, domnule președinte.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Se supune votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege sub nr. 180 din 20 august 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Practic unanim, în prima lectură este votat.

Și acum conform propunerii comisiei, dat fiind că este și un proiect mai mult tehnic, propunerea comisiei a fost să fie adoptat și în lectura a doua.

Cine este pentru a fi votat în lectura a doua proiectul nr. 180 din 20 august 2019, rog să votați.

Și numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 25.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 33.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 33.

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 18.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Plus 18.

Cu 76 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua care este și lectură finală. 76.

Următorul subiect de pe ordinea de zi este proiectul sub nr. 236 din 21 octombrie 2019.

Inițiativa unui grup de deputați. Din partea inițiatorilor – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mulțumesc mult, doamnă Președinte.

Bună ziua tuturor!

Deci prezint în fața dumneavoastră un proiect de lege care vine să aducă mai multă transparență în activitatea Casei Naționale de Asigurări în Medicină, o instituție cu un buget de aproximativ 8 miliarde de lei, deci aproximativ 10 la sută din bugetul public național și, de asemenea, să aducă mai multă transparență în cadrul instituțiilor medicale publice și private.

Vreau să remarc că în 2019, CNAM a contractat aproape 400 de instituții medicale publice și 66 private, precum și peste 240 de prestatori de servicii farmaceutice.

Există foarte multe instituții medicale care primesc, beneficiază de contracte din partea CNAM, iar unele din ele beneficiază de contracte în valoare de peste jumătate de milion de lei și cu toate acestea, aceste contracte și aceste activități nu sunt publice și nu sunt transparente.

Deci acest proiect de lege vine să realizeze angajamentele Guvernului Republicii Moldova privind transparentizarea bugetului, sistemul de asigurare obligatorie medicală și inițiativa propune modificări la Legea nr. 1585 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Deci principalele prevederi sunt următoarele.

În primul rând, noi introducem obligativitatea pentru CNAM și prestatorii de servicii medicale și farmaceutice, de exemplu, spitale,

policlinici și farmacii private, să publice toate contractele, anexele și acordurile adiționale.

În al doilea rând, noi introducem obligativitatea pentru CNAM de a publica deciziile Consiliului de administrație al instituției, rapoartele anuale privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, conform unui model care urmează a fi aprobat de Guvern.

De asemenea, introducem obligativitatea pentru prestatorul public de servicii medicale și farmaceutice să publice la fel deciziile Consiliului de administrație, precum și rapoartele anuale despre volumul de asistență medicală și farmaceutică acordat pe fiecare aspect și tip de servicii medicale.

Și, de asemenea, introducem noțiunea „prestatori de servicii farmaceutice”, care se fie reglementați de lege, pentru că până acum erau reglementați doar prestatorii de servicii medicale.

Și nu în ultimul rând, introducem o prevedere care să reducă plățile informale în medicină, și anume modul în care pacienții plătesc în plus pentru medicamentele compensate în momentul în care costul acestora depășește limita din programul agreed de Guvern.

Deci proiectul a fost avizat de Guvern și are un aviz din partea comisiei de specialitate, așa că rog susținerea proiectului.

Mersi mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Domnule autor,

Pare-mi-se că aveți mai mulți deputați care vor să vă adreseze întrebări.

Prima întrebare, domnul Bolea Vasile.

Domnul Vasile Bolea:

Da, mulțumesc.

Stimate domnule autor,

Noi, dacă țineți minte, în comisie am examinat acest proiect și atunci au fost mai multe întrebări din partea colegilor.

Prima întrebare. Prin proiect introduceți un articol nou în Codul contravențional, 266², prin care instituți sancțiuni pentru Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru nepublicarea în termenul stabilit a contractelor privind eliberarea medicamentelor compensate, informațiilor despre achitarea sumelor compensate de către CNAM ș.a.m.d.

Actualmente, Codul contravențional prevede că instituțiile publice nu sunt pasibile sancționării contravenționale. Care a fost raționamentul privind introducerea acestei contravenții?

Și prin aceasta dumneavoastră doriți să schimbați conceptul propriu-zis al Codului contravențional? Poate, dacă veniți cu asemenea idee, să veniți cu ideea sancționării și a altor instituții publice de la noi din țară? Care a fost raționamentul?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da, vă rog, răspunsul.

Domnul Radu Marian:

OK. Am înțeles întrebarea. Deci această prevedere are intenția să responsabilizeze Casa Națională de Asigurări în Medicină, mă rog, în privința publicării acestor contracte pentru a oferi mai multă putere prevederilor pe care le-am introdus. Și această amendă vine urmare a unui precedent care există în Codul contravențional, de exemplu, în cazul instituțiilor care oferă rețelele publice de comunicații electronice.

Deci există articolul 249 din Codul contravențional care la fel amendează aceste instituții în cazul când nu publică anumite contracte. Dar, desigur nouă inclusiv Guvernul ne-a remarcat această chestiune. Cred că putem să o discutăm împreună și la Comisia juridică, și în cadrul lecturii a doua putem, mă rog, să abordăm subiectul.

Dar scopul este să responsabilizăm...

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumesc.

Domnul Radu Marian:

... CNAM-ul în cazul în care nu publică aceste contracte.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Bolea,

Aveți a doua întrebare?

Domnul Vasile Bolea:

Da, ca și o precizare. Dumneavoastră, probabil, încurcați instituția publică și întreprinderea de stat. Aici trebuie să faceți o distincție dintre instituția publică și întreprinderea de stat. Prima.

A doua. În ceea ce ține de obligativitatea publicării asemenea rapoarte și contracte pentru farmaciile private, care este necesitatea? Doar farmaciile... dumneavoastră ați spus despre farmacii private că de asemenea trebuie să prezinte asemenea rapoarte, să le publice. Care este necesitatea?

Până la urmă businessul farmaceutic este unul privat și ei își au, poate, inclusiv unele reguli cu privire la secretul comercial, cu cine contractează ș.a.m.d. Dumneavoastră prin normele respective îi obligați și pe ei să publice de unde, cu ce prețuri și ce au procurat în acest sens?

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule deputat.

Noi vorbim despre contractele pe care farmaciile private le semnează cu CNAM, vorbim de contracte de zeci de milioane de lei și sute uneori, despre acești bani vorbim care sunt bani publici la care noi toți contribuim din salariile noastre. Și este dreptul fundamental scris, inclusiv în Legea supremă a Republicii Moldova, că cetățeanul are dreptul să știe cum sunt cheltuiți acești bani publici. Vorbim de banii CNAM și contractele pe care ei le semnează cu farmaciile private.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Aveți o precizare, domnule Bolea?

Domnul Vasile Bolea:

Da. Păi, ca și precizare, dacă obligați CNAM-ul, nu dublați lucrurile acestea, că după aia vor veni farmaciile care vor spune tot dumneavoastră că suportă cheltuieli ș.a.m.d. Și lucrurile acestea se vor regăsi în prețurile finale la medicamente și după asta o să vă spună că dumneavoastră sunteți de vină pentru ridicarea prețurilor pe piață.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Asta a fost ca o precizare, cred că pentru lectura a doua aveți de muncit.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Candu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Președinte.

Stimate coleg,

Noi subiectul acesta l-am discutat și la Comisia juridică, unde ați fost să prezentați proiectul, și la fel v-am adresat aceeași întrebare, deși răspunsul era cam, probabil, mai puțin clar. De aceea vreau să vă întreb: ideea în sine de a publica cât mai multă informație și contractele, probabil, prețurile, contractanții, în general, este o idee bună, dar atunci când această obligație este impusă unei autorități a statului, lucrurile sunt clare.

Dumneavoastră în luarea de cuvânt ați vorbit despre faptul că sunt peste 240 de prestatori de servicii farmaceutice, bănuiesc că foarte mulți sau majoritatea din ei sunt companii private, care nu sunt companii foarte mari, poate au 10–12–13 angajați, mai puțin sau mai mult, poate au o cifră de afaceri mai mică sau mai mare, poate prestează servicii pentru vreo 20–30 mii de lei și noi vrem să obligăm întreprinderile private, indiferent de

cifra de afaceri, indiferent de numărul de personal, indiferent de situația financiară, îi obligăm la tot felul de formalități să aibă web site, să publice, să facă raportarea X, Y, Z și mai mult decât atât, după aia îi și mai penalizăm.

În cazul în care avem autoritatea statului CNAM-ul și face acest lucru, le înțelegem, e și logic, dar dacă ne îndreptăm privirea la întreprinderile private și-i obligăm, atunci ne vom trezi că din aceștia 246, poate numai vreo 5–10 o să mai presteze servicii farmaceutice.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Radu Marian:

Mersi, domnule deputat.

Eu cred că procedura de a încărca pe site un contract nu este foarte complicată și noi vorbim... încă o dată, vorbim de contracte cu CNAM-ul, vorbim de bani publici, da.

Deci acest proiect de lege vine în urma experienței pe care am avut-o eu când încercam să obțin informații de la CNAM cu privire la modul în care ei cheltuie banii, inclusiv pe medicamente compensate. Deci noi trebuie să știm cât costă aceste medicamente și cât costă aceste servicii.

Încă o dată reiterez, această procedură de a încărca un contract pe site nu este complicată, noi nu vorbim de un lucru complex.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim mult.

Domnule Candu,

Aveți o precizare sau a doua întrebare?

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Precizare. În cazul în care obligăm o autoritate a statului, toți cetățenii Republicii Moldova și dumneavoastră inclusiv personal, dacă o să căutați informație, o să găsiți foarte repede, deschideți site-ul CNAM-lui și dacă obligăm prin această lege CNAM-ul să publice absolut toate contractele, acolo o să le găsim. Și n-o să căutăm 240 de companii și 240 de site-uri să vedem dacă ei fac sau nu fac același lucru, înțelegeți? Aceasta este ideea.

Un site costă 1500 de euro, 2000 de euro, probabil. Un angajat ca să-ți facă „upload” la acel contract tot costă. Formalitățile, raportul pe care vreți să-l faceți și-l obligați să facă tot costă. Adică, e vorba despre timp pe care îl consumă, noi despre asta vorbim. Și dacă e o întreprindere mică, cu vreo 3–4 angajați, e o povară prea mare. Pentru dumneavoastră, poate, nu e așa

o mare problemă, pentru ei e o problemă, luând în considerare piața din Republica Moldova și, în general, economia.

De aceea să obligăm CNAM-ul, da, înțelegem și vom susține așa ceva, mai puțin, probabil, cu chestia de amendă, de contravenție. Dar când vorbim de întreprinderile private aici deja lucrurile ... totuși e o economie de piață.

Domnul Radu Marian:

Deci, uitați-vă, există întreprinderi private farmacii care au rulaje de zeci, sute de milioane de lei, inclusiv au contracte cu CNAM-ul de valoare foarte mare. Putem să discutăm ideea de a introduce un plafon în care, de exemplu, anumite companii, întreprinderi care sunt mici, dar au puțini angajați, să fie scutite de această obligativitate, dar în general este o idee extrem de bună, este foarte necesară. Pentru că în mare parte vorbim de contracte foarte mari de zeci, sute de milioane de lei.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Domnule Candu,

Aveți a doua întrebare? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Glavan Ruxanda.

Doamna Ruxanda Glavan:

... doamnă Președinte.

Domnule autor,

Noi am discutat cu dumneavoastră, ieri, câteva detalii în cadrul comisiei. Eu am fost în situația în care ați fost și dumneavoastră, atât în calitate de ministru, cât și în calitate de deputat, atunci când am solicitat Companiei de Asigurări detalierea pe anumite cheltuieli, tocmai pentru a putea obține date relevante care să fie folosite de ministerul de resort pentru planificare mai bună. M-am pomenit în situația că se foloseau diferite tertipuri și interpretări juridice și am văzut cu toții un răspuns prin care directorul unei instituții publice care administrează buget de câteva miliarde de lei, 650 de milioane dintre care sunt determinate pentru medicamente compensate, mi-a răspuns, de fapt, că este un secret comercial.

De aceea eu salut inițiativa dumneavoastră, dar vreau să vin cu precizare că în varianta în care dumneavoastră ați propus, și anume: contractele privind eliberarea medicamentelor compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, doar publicarea acestora n-o să rezolve în esență problema, pentru că contractele acestea, ca și celelalte cu prestatorii de servicii medicale, sunt sau vor fi redactate într-o variantă-tip.

De aceea eu vin cu un amendament și propun să introducem obligația, pe lângă această publicare a contractului, Compania Națională de Asigurări în Medicină să fie obligată să publice trimestrial, dar nu mai târziu de data

de 15 aprilie, 15 iulie, 15 octombrie și 15 ianuarie, rapoarte cu privire la valorificarea sumelor din fondurile obligatorii de asistență medicală și să prezinte pentru fiecare prestator de servicii farmaceutice: totalul de medicamente compensate eliberate de prestator în perioada de raportare, suma totală de bani achitată din fondurile de asigurări obligatorii de asistență medicală, inclusiv denumirile comune internaționale, cu indicarea, pentru fiecare poziție, a denumirii comerciale corespunzătoare a dozei, a formei, producătorul, cantitatea compensată în unități nominale, așa cum plătește compania și suma compensată de către CNAM pentru fiecare poziție, precum și suma achitată de către pacient.

Dacă noi vom ști toate aceste lucruri, nu vor mai apărea interpretări. De aceea fac acum acest anunț, eu voi depune, în termene regulamentare, acest amendament și sper că dumneavoastră o să-l acceptați.

Eu mai am un argument: de ce? Am primit, în sfârșit, un răspuns de la Compania Națională de Asigurări în Medicină, ce-i drept, este încă parțial, dar am avut deja posibilitatea să am acces la datele pe care le-am cerut și pe care sper că o să le facem obligatorii prin această lege.

Haideți să vă spun un lucru foarte interesant, pentru că mecanismul de medicamente compensate este, de fapt, o altă formă de achiziție publică, sunt banii noștri, care tot ajung la pacienții noștri. O tabletă de gliclazid, spre exemplu, în achiziții centralizate, statul plătește 67 de bani pentru ea, în medicamente compensate 1 leu 46 și numărul de tablete eliberate, în acest caz, este mult mai mare.

Și atunci noi ne punem întrebarea: câte milioane de lei trebuie să acordăm anual ca să ne ajungă acești bani? (*Gălăgie în sală.*)

Domnul Radu Marian:

Da.

Doamna Zinaida Greceanî:

Doamnă Glavan,

Eu cred că o să aveți posibilitatea să aveți și o luare de cuvânt.

A fost o întrebare, dumneavoastră ați introdus un amendament.

Noi l-am auzit.

Îi dăm voie să răspundă? 30 de secunde?

Da, vă rog.

Doamna Ruxanda Glavan:

Doamnă Președinte,

Îi aduc argumente suplimentare autorului, în cazul în care nu i-am convins suficient ieri la comisie. Deci, de fapt, la mine nu era o întrebare, era amendamentul cu precizările și cu argumentarea de rigoare. Și rog să

analizați și să-l acceptați, pentru că vine în îmbunătățirea proiectului dumneavoastră.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnul Radu Marian:

Da. Mulțumesc, doamnă deputat.

Desigur, este o idee foarte bună. Am încercat și noi să obținem informație similară și, cu siguranță, amendamentul va îmbunătăți legea...

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Vă rog, pentru lectura a doua, să țineți cont.

Doamnă Glavan,

Mai aveți și a doua întrebare? Nu.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Perciun Dan.

Domnul Dan Perciun:

Stimați colegi,

Eu, în calitate de coautor, vreau încă o dată să reiterez importanța acestui proiect de lege. Cred că cu toții suntem de acord că mai multă transparență este un lucru necesar, acele obiecții care sunt sau rezerve cu privire la obligativitatea publicării de către agentul economic a acestor contracte, cred că putem să le discutăm pentru lectura a doua. Cred că este deschidere din partea autorilor ca CNAM-ul să fie cel care să fie obligat să publice toate aceste contracte, deoarece el le și deține și, cumva, procedura de publicare o să fie mai simplă. Iar dincolo de asta, îmi pare că doamna Glavan foarte elocvent a demonstrat de ce accesibilitatea acestor date este necesară și utilă și cum o să poată să permită analiza complexă ca să înțelegem cum exact putem reduce prețul la medicamente – un lucru pe care, cu siguranță, ni-l dorim cu toții. De asta eu vă îndemn să-l votăm în prima lectură și, eventual, acele rezerve care există să le discutăm în comisie.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Odnostalco.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да. Спасибо большое.

Уважаемые авторы, эта инициатива не нова, но хорошо, что сделали. Мы вчера с вами выяснили, кто был реальным автором. Хорошо, что мы дошли до этой ситуации. Очень важно несколько моментов сказать.

Первое. Правительство дало положительный авиз на этот проект закона, потому что сегодня в прессе читал о том, что Правительство отказывается, нетранспарентно, скрывает, и так далее, и тому подобное. Я бы хотел, чтобы вы, как автор, подчеркнули это в своих публикациях на Facebook-е, это раз.

Два. Что касается транспарентности. Если мы говорим о транспарентности, CNAМ все время засекречивало эту информацию, и то, о чем говорит коллега – депутат из второго сектора, – эта система образования цены на компенсированные медикаменты была утверждена не так давно, при позапрошлом директоре CNAМ-а. Поэтому тут да, действительно, надо задать вопрос. Но если мы обязываем... Я вчера на комиссии хотел поднять вопрос, но вы торопились... Если мы обязываем сегодня экономических агентов к этой транспарентности, то мы им должны что-то дать взамен помимо того, что обязать, это раз.

И как это повлияет на цену? Потому что я тоже общался со знающими людьми, и все говорят: да, мы немножко будем подымать цены, при том, что у нас фиксированные цены... фиксированная шкала на... значит, образование цен на медикаменты. Поэтому, я думаю, нужно доработать с учетом положительного авиза Правительства, вы видели там много-много замечаний, которые есть...

Domnul Radu Marian:

Da, unele pot fi acceptate, altele nu pot fi acceptate.

Domnul Vladimir Odnostalco:

... пригласить CNAМ, пообщаться с CNAМ-ом на эту тему, не принимать решение, как мы приняли решение вчера на комиссии – все «за» – и сделать соответствующие замечания. Поэтому вот с таким авансом мы в первом чтении проголосуем.

Спасибо.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule deputat.

În primul rând, în nota informativă, prima propoziție scrie cine a elaborat și în colaborare cu cine – cu Centrul pentru Politici și Analiză în Sănătate. Deci nu este un secret.

Este foarte important ca deputații să colaboreze cu societatea civilă, este foarte important.

În al doilea rând, în avizul Guvernului, într-adevăr, sunt multe propuneri. Unele din ele sunt bune, altele nu prea. De exemplu, ei propun ca noi să nu publicăm anexele. Însă, de foarte multe ori ce se întâmplă? Este că în contractul de bază este inclus suma contractului, iar în anexă este această specificare și clasificarea prețului individual care interesează, de fapt, mai mult. Și astfel de propuneri, eu cred că nu putem să le acceptăm de la Guvern. Dar, cum ați spus, în comisie putem să organizăm o dezbatere publică, să invităm încă o dată CNAM-ul și Guvernul, și cu ceilalți deputați, și să convenim.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim, domnule autor.

Nu mai aveți întrebări.

Luați loc, vă rog.

Invit la tribuna centrală Comisia protecție socială, sănătate și familie – doamna Bacalu.

Doamna Elena Bacalu:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

În conformitate cu prevederile articolului 49 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, Comisia protecție socială, sănătate și familie a fost sesizată spre dezbatere în fond cu proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați.

În același timp, Comisia juridică, numiri și imunități a fost sesizată spre dezbatere și prezentare a coraportului asupra proiectului de lege menționat supra.

Proiectul de lege supus dezbaterii are ca obiect de reglementare amendarea Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, precum și amendarea Codului contravențional, în scopul de a asigura o gestionare transparentă și eficientă a mijloacelor financiare ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, prin publicarea și

transparentizarea informațiilor privind distribuția și cheltuielile pentru prestarea serviciilor medicale și farmaceutice din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.

Concomitent, se propune instituirea răspunderii contravenționale a prestatorilor de servicii medicale și farmaceutice, precum și a asiguratorului pentru nepublicarea, în termenele stabilite de legislație, a actelor oficiale pe pagina web oficială a acestora.

În raport cu obiectul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și urmează a fi adoptat, după dezbaterile acestuia, în cel puțin două lecturi.

Proiectul de lege a fost supus avizării de către Guvern, comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Potrivit dispozițiilor articolului 27 alineatul (1) din Regulamentul Parlamentului, comisia sesizată în fond a dezbătut inițiativa legislativă menționată supra în ședința din 5 februarie 2020.

La lucrările comisiei, și-au înregistrat prezența un număr de 6 deputați, din totalul de 9 membri.

În urma finalizării dezbaterilor, deputații prezenți la ședință au hotărât, cu unanimitate de voturi, să propună plenului Parlamentului spre aprobare în prima lectură proiectul de Lege nr. 236 din 21.10.2019 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Doamnă președinte,

Nu aveți întrebări.

Coraport din partea Comisiei juridice, numiri și imunități.

Domnule Bolea,

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Se prezintă atenției dumneavoastră coraportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înregistrat în Parlament sub nr. 236 din 21 octombrie 2019.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, și comunică următoarele.

Proiectul de lege este elaborat în vederea stabilirii unor norme mai transparente și exacte, ce țin de aspectul transparent al cheltuielilor de la bugetul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

La moment, propunerile din proiectul de lege sunt reglementate prin Hotărârea de Guvern nr. 1372/2005 cu privire la modul de compensare a medicamentelor în condițiile asigurării obligatorii de asistență în medicină.

Proiectul de lege propune modificarea și completarea Legii nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și la Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Menționăm că completarea propusă la articolul 13 alineatul (2) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală are o formulare generală și ambiguă, nefiind clară intenția autorilor.

Completarea Codului contravențional cu un nou articol, 266² cu următorul cuprins: „Încălcarea de către Compania Națională de Asigurări în Medicină a regulilor privind publicarea pe pagina web a informațiilor oficiale” contravine articolului 17 din Codul contravențional, care stipulează că: „Instituțiile publice nu sunt pasibile de sancționare contravențională”.

Comisia prin raport propune excluderea alineatului (2) din articolul II al proiectului de Lege, cât și punctul 4 din același articol.

Referitor la completarea articolului 266¹ cu alineatul (2¹), care are o formulare generală și ambiguă, recomandăm reformularea acestuia, pentru a corespunde prevederilor articolului 54 alineatul (1) litera a) și litera i) din Legea nr. 100 cu privire la actele normative.

Ca rezultat al dezbaterilor, membrii comisiei cu votul... 2 voturi „pro” și 6 „abțineri”, nu au ajuns la numitor comun și propune la latitudinea Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Lege nr. 236 din 21 octombrie 2019 pentru modificarea unor acte legislative.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Luați loc, vă rog, domnule președinte. Nu aveți întrebări.

Stimați colegi,

Comisia, raportorul de bază, a propus ca proiectul de lege să fie examinat și aprobat în prima lectură.

Supun votului.

Cine este pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege înregistrat din partea unui grup de deputați, sub nr. 236 din 21 octombrie 2019, rog să votați. Prima lectură.

De fapt, mie mi se pare că e **unanim**.

Deputații prezenți în sală... este pentru prima lectură. Pentru lectura a doua am văzut că chiar în cadrul dezbaterilor au parvenit unele propuneri. De aceea, vă rog, comisia de bază, nu o văd pe doamna Bacalu în sală, dar...

Doamnă Bacalu,

Vă rog să... vorbim de proiectul nr. 236, să aveți grijă de dezbaterile acestui proiect pentru lectura a doua și examinarea tuturor amendamentelor, iar toți deputații, inclusiv comisiile parlamentare, care au amendamente să le prezinte.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul este votat în prima lectură.

Următorul proiect de lege de pe ordinea de zi este proiectul sub nr. 176 din 15 august 2019.

Prezintă, din partea Guvernului, Ministerul Afacerilor Interne – domnul Gheorghe Balan.

Domnul Gheorghe Balan – *secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne:*

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea articolului 61 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Prin proiectul de lege se propune stabilirea procedurii de contestare a actului administrativ de sancționare disciplinară direct în instanța de judecată, fără respectarea procedurii prealabile.

În data de 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, care reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.

Potrivit articolului 257 alineatul (3) din codul menționat, actele normative în vigoare urmează a fi aduse în concordanță cu prezentul cod.

Astfel, în scopul aplicării uniforme și evitării unei interpretări eronate, se impune necesitatea ajustării prevederilor Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288/2016, la normele legislației administrative care reglementează procedura contestării actului administrativ. Or, articolul 61 alineatul (1) din lege poartă un caracter general referindu-se la posibilitatea contestării actului administrativ conform legislației în vigoare.

Modificarea se propune reieșind din faptul că procedura prealabilă de contestare a actului administrativ de sancționare disciplinară duce la tergiversarea soluționării litigiului de muncă.

Cererea prealabilă se soluționează de către autoritatea emitentă în termen de 15 zile, iar decizia definitivă cu privire la cererea prealabilă este luată de către autoritatea publică ierarhic superioară în termen de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii cu încă cel mult 15 zile, în rezultatul căreia este majorat prejudiciul ce urmează a fi achitat salariatului.

Amendarea propusă corespunde prevederilor generale stabilite în articolul 210 alineatul (2) din Codul muncii și articolul 60 alineatul (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, conform căruia litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici și a persoanelor cu statut special nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prealabile, la fel ca și orice litigiu individual de muncă.

Astfel, supunerea actului administrativ direct unui control judecătoresc va influența pozitiv asupra comportamentului juridic al părților stimulând aceștia să acționeze cu bună-credință și în limita prevederilor legale, precum și asigurând raporturile juridice corespunzătoare.

Reieșind din cele expuse, rog susținerea în aprobarea proiectului de lege menționat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Aveți întrebări.

Prima întrebare – din partea domnului Litvinenco.

Domnule deputat,

Vă rog.

Domnul Sergiu Litvinenco:

Mulțumesc.

De fapt, nu știu dacă este neapărat o întrebare, mai degrabă este o doleanță.

Eu am impresia că astfel de prevederi care se regăsesc în Legea privind statutul special al funcționarului public din cadrul Ministerului Afacerilor Interne mai sunt prezente și în alte legi care reglementează statutul special al unor categorii separate de funcționari publici.

Nu știu dacă este la dumneavoastră, mai degrabă la Guvern în general, dacă Guvernul nu vrea să vină cu un proiect în care să includă toate modificările în statutele speciale, așa încât ele să fie în corespundere cu legea-cadru în materie de litigii administrative, vorbim de Codul administrativ.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Vă rog, răspunsul.

Domnule Balan.

Domnul Gheorghe Balan:

În cazul dat am identificat această neadvertență la noi și am considerat necesară amendarea legislației care se referă la Ministerul Afacerilor Interne. Pentru alte instituții poate este nevoie de a efectua un studiu suplimentar, care poate Cancelaria și Guvernul îl vor face, dar va lua timp. Din aceste considerente rugăm să mergem pe cazul nostru separat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnule Litvinenco,

Mai aveți o precizare?

Nu aveți.

Domnule Balan,

Nu mai aveți alte întrebări.

Vă rog să luați loc.

Îl invit la tribuna centrală pe președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, domnul Jizdan. Raportul comisiei.

Domnul Alexandru Jizdan:

Da. Mulțumesc, stimată doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Prezint raportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, care a examinat, de fapt, proiectul de Lege privind modificarea articolului 61 din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul a fost elaborat în scopul aplicării uniforme și evitării interpretărilor eronate ale legii prenotate, asigurându-se totodată aducerea în concordanță cu prevederile Codului administrativ, în partea ce ține de reglementarea raporturilor administrative.

În acest context, proiectul propune modificarea alineatului (1) al articolului 61, în vederea stabilirii exprese a dreptului funcționarului public cu statut special de a contesta direct în instanța de judecată actul administrativ de sancționare disciplinară.

Comisiile permanente s-au pronunțat pentru susținerea inițiativei date, la fel și Direcția generală juridică a informat despre lipsa obiecțiilor de ordin juridic.

Rog susținerea acestui proiect.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Întrebări nu aveți, domnule președinte.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

După cum a propus comisia de bază, supun votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege sub nr. 176 din 15 august 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Prima lectură. Majoritatea deputaților, mi se pare chiar unanim. Proiectul este votat în prima lectură.

Vă rog...

Este propunerea și în a doua lectură?

Vreau să întreb fracțiunile parlamentare și comisiile parlamentare, acceptăm?

Stimați colegi,

A fost propunerea de a fi supus votului și pentru lectura a doua.

În așa mod se supune votului, dat fiind lipsa de obiecții, pentru lectura a doua proiectul nr. 176 din 15 august 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

Numărătorii,

Vă rog, rezultatele.

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 26.

Doamna Zinaida Greceanî:

– 26.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 31.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 31.

Sectorul nr. 3?

Sectorul nr. 3,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 16.

Doamna Zinaida Greceanîi:

– 16.

Cu 73 de voturi, proiectul este votat în lectura a doua care este și finală.

Productivi noi azi suntem, să nu deochi pe cineva.

Următorul proiect de pe ordinea de zi vine din partea Guvernului, proiectul nr. 242 din 25 octombrie 2019.

Prezintă Agenția Relații Funciare și Cadastru, domnul director general Ștefan Crigan.

Domnul Ștefan Crigan – director general adjunct al Agenției Relații Funciare și Cadastru:

Mulțumesc.

Stimată doamnă Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se prezintă în atenția dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative. Modificările și completările propuse la Legea nr. 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică sunt elaborate în vederea aducerii în concordanță cu Legea nr. 185/2017, și anume ce se referă la actele permisive.

Totodată, se propun unele subiecte de îmbunătățire a cadrului juridic, lipsa cărora împiedică implementarea prevederilor legii ce ține de aspectele activității topografice, geodezice, cartografice și geoinformaticice.

Scopul modificării Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător este de a comasa două acte permisive, deci practic noi îmbunătățim această lege și a aduce claritate în activitatea agenților economici care activează în baza acestei legi. Adică, se referă la anexa nr.1, pozițiile 25 și 26, a Nomenclatorului actelor permisive, unde comasăm aceste două poziții și vom avea un singur certificat – certificatul topogeodezic și se propune a fi comasat în denumirea aceasta și reglementat în Legea cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică.

Modificări se propun și în Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, unde se prevede o redacție nouă a alineatului (3) al articolului 12 ca metodologia de formare a tarifului pentru serviciile de rețea să fie aprobată de către Guvern.

Prin urmare, solicităm susținerea dumneavoastră pentru promovarea proiectului dat.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnule director,

Aveți întrebări.

Prima întrebare – domnul Marian Radu.

Domnul Radu Marian:

Domnule director,

Mulțumesc pentru prezentare.

Am vrut să întreb: câte certificate eliberați anual? Și ce fel de entități solicită un astfel de certificat? Și dacă în ei sunt incluși foarte mulți agenți economici? Dacă ei nu vor fi cumva afectați de birocrație în plus în momentul în care se schimbă modificarea?

Domnul Ștefan Crigan:

Mulțumesc pentru întrebare.

Deci activitatea Agenției Relații Funciare și Cadastru privind eliberarea certificatului de specialitate în domeniul geodeziei, cartografiei și geoinformaticii noi l-am finalizat în luna octombrie anul 2019. Deci această prevedere este și în Legea nr. 185. De aceea noi venim și vrem să clarificăm unele poziții, dar aici nu se oprește această întrebare, pentru că la momentul de față încă nu este abilitat acel organ care va lucra pe viitor.

Anul precedent, anul 2019, noi, practic, am eliberat mai mult de 100 de certificate agenților economici care lucrează pe acest domeniu. Practic, și am avut un apel către toți ca, într-adevăr, acei la care deja expira termenul certificatelor care erau date de ARFC să vină și să primească acest document. Practic, asta nu este o întrebare, dar pe viitor ea poate să apară, că anume cine va efectua acest lucru?

Și această întrebare cred că, cu unele concretizări, noi, ca instituție de realizare a politicilor în acest domeniu, o să venim cu unele îmbunătățiri și clarități la acest aspect cred că în timpul apropiat.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Aveți a doua întrebare, domnule Marian? Nu.

Domnule Crigan,

Nu aveți alte întrebări.

Vă rog să luați loc.

Domnul Ștefan Crigan:

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Îl invit la tribuna centrală pe președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, domnul Mudreac.

Prezentarea raportului comisiei.

Vă rog să conectați microfonul la tribuna centrală.

Vă rog, domnule Mudreac.

Totul e bine.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative și comunică următoarele. Proiectul de lege a fost prezentat de Guvern și are ca obiect de reglementare aducerea în concordanță a Legii nr. 778 cu privire la geodezie, cartografie, geoinformatică cu Legea nr. 185 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, precum și îmbunătățirea cadrului juridic ce ține de aspectele activității topografice, geodezice, cartografice și geoinformaticice.

Astfel, prin proiect se propun modificări la Legea nr. 778 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică, Legea nr. 160 pentru reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr. 254 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare în conformitate cu prevederile Legii nr. 235, prin care s-au evaluat și prezentat beneficiile anticipate ale proiectului, costurile necesare pentru implementare, dar și impactul acestuia asupra activității de întreprinzător.

Potrivit raportului de expertiză anticorupție, proiectul este în conformitate cu interesul public și nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

Toate comisiile permanente, care au prezentat avize pe marginea proiectului de lege, s-au pronunțat pentru examinarea acestuia în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, cu excepția Comisiei protecție socială, sănătate și familie, care în urma parității de voturi a fost în imposibilitatea de a se pronunța asupra proiectului de lege menționat.

Ca urmare a dezbaterii în cadrul ședinței, membrii comisiei, cu votul unanim al celor prezenți, s-au pronunțat pentru examinarea și aprobarea proiectului de Lege nr. 242 în prima lectură. Iar propunerile și obiecțiile parvenite de la Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și cele care vor fi expuse de deputați în amendamente, vor fi examinate și raportate în cadrul examinării proiectului de lege în lectura a doua.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim, domnule președinte.

Întrebări nu aveți.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară, comisia de bază, propune aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Supun votului pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege nr. 242 din 25 octombrie 2019.

Cine este pentru, rog să votați.

După câte văd, unanim cei prezenți. Prima lectură.

Și au fost... înțeleg că comisia spune că sunt și amendamente, vă rog pentru lectura a doua să pregătiți proiectul de lege pentru adoptare, cu dezbateră subiectului.

Următorul proiect de lege de pe agenda noastră este proiectul nr. 254 din 7 noiembrie 2019.

Autor – Guvernul, responsabil – Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, domnul Andrei Chistol, secretar de stat.

Vă rog să prezentați proiectul.

Domnul Andrei Chistol – *secretar de stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării:*

Stimată doamnă Președinte,

Onorat Parlament,

Atenției dumneavoastră se propune proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Proiectul a fost elaborat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în comun cu Ministerul Apărării. Prezentul proiect prevede modificarea și completarea a două legi: Legea privind monumentele de for public și Legea privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război.

Proiectul de lege vine să instituie un mecanism clar și transparent de selectare a autorilor monumentelor de for public și ai operelor comemorative de război.

În acest scop, se propune a completa aceste două legi cu unul și același articol, după cum urmează:

„Autorul monumentului de for public sau al operei comemorative de război va fi selectat, conform Regulamentului-cadru privind organizarea concursului de selectare a autorilor monumentelor de for public sau ai operei comemorative de război, aprobat prin hotărâre de Guvern”.

Stipularea expresă... a acestor prevederi în lege, în opinia noastră, va responsabiliza toți acei inițiatori de monumente de for public să selecteze cele mai bune proiecte de creație monumentală, realizate de artiști plastici calificați în domeniu. Operele de artă plastică monumentală vor fi de o înaltă ținută artistică și se vor încadra cu demnitate în patrimoniul cultural național.

Astfel, propunem... solicităm suportul Parlamentului pentru aprobarea acestor modificări.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Aveți întrebări.

Prima întrebare – domnul Carp Lilian.

Domnul Lilian Carp:

Pentru mine... nu este clar așa, ca să spunem, la alineatul (2), textul „cu avizul Academiei de Științe” se exclude.

Pentru mine contează cine va da statut de operă de artă acestui monument care va fi inclus sau va fi instalat într-un for public, în condițiile când Academia de Științe este cea care se expunea anterior, acum trebuie să vină o altă autoritate care trebuie să preia rolul pe care l-a avut Academia de Științe. De aceea ori noi completăm cu sintagma „Consiliul Național pentru Monumente de For Public”, ca să fie instituția care vine să se expună dacă este sau nu monument de for public sau este operă de artă, fie atunci nu excludem Academia de Științe... În caz contrar, o să ajungem într-o situație când nicio autoritate de stat nu se va expune despre faptul că este sau nu operă de artă acest monument de for public.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule secretar,

Vă rog, răspunsul.

Domnul Andrei Chistol:

Două momente. Unul. Excluderea Academiei de Științe a fost făcută în baza faptului că institutele care erau anterior sub Academia de Științe, acum sunt pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și, respectiv, este instituția noastră subordonată, respectiv, este Institutul patrimoniului cultural.

Și doi. Statutul, conform Legii monumentelor de for public, este atribuit de Guvern, dar, premergător, sunt avizele din partea comisiei sau Consiliului Național al Monumentelor de For Public. Deci procedura este expres stipulată în Legea monumentelor de for public, noi vorbim aici doar de partea de inițiere a procesului de selectare a autorilor de monumente de for public.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnule Carp,

Aveți a doua întrebare?

Domnule Carp,

Vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Eu mă uit acum în lege și chiar am scris aici și alineatul (2) articolul 7 în care dumneavoastră spuneți că excludeți Academia de Științe, fiindcă foarte clar scrie că Hotărârea de Guvern privind înființarea monumentului de for public se adoptă, la propunerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, în baza deciziei administrației publice locale.

Domnul Andrei Chistol:

Corect.

Domnul Lilian Carp:

În condițiile în care se poate întâmpla că vine o decizie a autorității publice locale și ei iau decizia să instaleze un monument de for public în cinstea... nu știu, unui personaj... controversat. Decizia există, nu există, propriu-zis, o autoritate care să se expună, adică se permite sau nu se permite instalarea, fiindcă sunt două componente în instalarea sau acceptarea instalării acestui monument. Prima, este deci, propriu-zis, motivarea. Și doi, propriu-zis, dacă este sau nu este operă de artă. Astea sunt două componente. Și, în contextul dat, este necesar să existe o autoritate care să se expună asupra acestui fapt.

Fiindcă noi astăzi, dacă să fim sinceri, avem mai multe decizii ale administrațiilor publice locale care au instalat un șir de crucifixuri, cruci comemorative, unde vreți, pe teritoriul orașelor și ele sunt declarate ca monumente și nu știu ce, și așa mai departe. De aceea este necesar expunerea unei instituții de stat care să spună: da sau nu trebuie de instalat aceasta.

Domnul Andrei Chistol:

Domnule deputat,

Eu înțeleg întrebarea dumneavoastră.

Ideea e următoarea că noi vorbim acum de proces sau procedura de selectare a autorilor.

Ceea ce spuneți dumneavoastră, este deja o procedură care se examinează în cadrul Comisiei Naționale sau Consiliului Național al Monumentelor de For Public și acolo noi, în comisia respectivă, avem specialiști, inclusiv din partea Institutului patrimoniului cultural, inclusiv din partea muzeelor sau a artiștilor de artă plastică notorii, și, respectiv, filtrul pe care-l treci, pentru că este primul filtru, haideți să zicem, este decizia autorității publice locale sau a grupului de inițiativă care se adresează, respectiv, ministerului în procedura respectivă. După aceea, ministerul face avizările în procesul de avizare a proiectului de hotărâre de Guvern și, după aceea, proiectul merge înspre Guvern. Respectiv, din momentul când hotărârea de Guvern este aprobată, urmează alte 3 etape pe care trebuie să le parcurgă acei inițiatori în momentul edificării monumentelor de for public.

Doamna Zinaida Greceanî:

Domnule Carp,

O precizare?

Da, vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Ultima. Eu citesc foarte clar dumneavoastră ce vreți să modificați – Legea monumentelor de for public, nu altă lege. Da, eu cunosc care este procedura. Mai întâi se ia decizia, după ce se ia decizia, este comisia... propriu-zis, care se expune și, la urmă, există cel care se expune asupra faptului că este sau nu este operă de artă, deci de aici noi pornim. Că nu de alta, dar o să ne trezim... în anumite sate că denumiri de străzi ale unor eroi de la Ministerul Afacerilor Interne, da, Boris Glavan și Gheorghe Cavcaliuc, cam așa o să apară acuș. Deci cam asta-i, nu?

Deci noi trebuie să avem o autoritate. Și eu insist ca noi să mergem pe sintagma... Consiliul Național pentru... ca să oferim Consiliului Național pentru Monumente de For Public să se expună... să preia atribuțiile care erau înainte sau care erau ale Academiei de Științe.

Mulțumesc mult.

Domnul Andrei Chistol:

Domnule deputat,

Ei în procesul de avizări și atunci când se examinează, fie la etapa deschisă, la etapa... prima etapă, a doua etapă, orice parcurs este... dacă toți acei inițiatori ar trece prin filtrul Consiliului Național al Monumentelor de For Public, nu am avea alte situații pe care, din păcate, le avem. De aceea filtrul care există la nivel de Consiliu Național al Monumentelor de For Public, el este, ei au și în atribuția respectivă.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Doamnă Președinte,

Vă mulțumesc.

Cu referire la articolul 9, pe care vreți să-l modificați, din Legea nr. 161. Eu vreau să înțeleg contextul: urmează a fi... eu știu, ridicată o operă comemorativă de război sau există vreo inițiativă de la Guvern că urmează, nu știu, 9 mai, poate, care este contextul... (*râde*) urmează să se construiască ceva sau... Asta vreau să înțeleg.

Mersi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Andrei Chistol:

Domnule Marian,

Mersi mult pentru întrebare. (*Gălăgie în sală.*)

Ideea modificărilor vine ca noi să ajutăm, cumva, inclusiv colegii din autoritățile locale ca, atunci când iau o decizie de a instala, de a... nu știu, ceva de a instala o placă sau un bust, să treacă un filtru. Și nu orice, haideți să zic, artist plastic să facă această lucrare. Respectiv, noi vrem să-i ajutăm ca ei să identifice cele mai bune exemple și surse de... sau acei artiști plastici care pot face acest lucru. Plus, trebuie să vedem cum se încadrează monumentul respectiv sau ideea respectivă în contextul local. Să nu ne trezim cu mai multe monumente de același fel în toate localitățile. De aceea filtrul ăsta este și noi, cel puțin, la minister ne conducem de ideea respectivă.

Nu se preconizează nimic, nicio edificare sau altceva.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Domnule Marian,

Mai aveți? Nu aveți.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Vovc Liviu.

Domnul Liviu Vovc:

Vă mulțumesc.

Referitor la acest proiect. Eu cred că acest proiect limitează drepturile anumitor sculptori de a face monumente. Și este o lege total neconstituțională. Și o să mă expun. După cum s-a spus până acum, există

Comisia monumentelor pentru for public, care verifică orice monument care este făcut.

Mai întâi se prezintă schița unu la zece, apoi unu la unu și nicidecum nu poate să ajungă un kitsch să devină monument.

De ce trebuie să limităm drepturile anumitor sculptori prin această lege?

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Domnule autor,

Vă rog.

Domnul Andrei Chistol:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Nu cred că limităm drepturile. Orice sculptor, orice artist plastic are dreptul la perfecționare și oricine vrea să aibă o operă comemorativă sau o operă de for public apreciată, sigur că, va depune efortul necesar.

Noi vrem să simplificăm procesul, în sens ca să nu avem blocaje pentru că de multe ori se întâmplă că Hotărârea de Guvern este aprobată, decizia este aprobată de Guvern de edificare a unui monument de for public. Și atunci vin cele 3 filtre, care țin de Consiliul Național al Monumentelor de For Public, unde și apar de foarte multe ori întrebări că de ce așa, de ce s-a acceptat varianta aceasta și nu s-a acceptat altă variantă. Noi vrem din start ca acei inițiatori să pornească cu cei mai... sau ideile să fie cele mai originale în contextul local sau în context național în dependență de importanța monumentului.

De aceea noi credem că procesul de edificare sau ideile care sunt de la început trebuie consultate cu acei artiști plastici care au o notorietate și care au experiență bogată.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Când adresați...

Stimați colegi,

Domnule Vovc,

Vă ofer a doua întrebare, dacă o aveți.

A doua întrebare, dar vă rog să atrageți atenția că inițiativa legislativă este din 7 noiembrie 2019.

Stimați colegi,
Domnule Vovc,
Aveți a doua întrebare?
Domnule Vovc,
Vă rog.

Domnul Liviu Vovc:

De fapt, este o precizare.

Știu de pe timpul cărui Guvern a fost și am criticat-o și atunci în comisie, și consider în continuare că prin această lege se limitează drepturile anumitor sculptori. Și dacă va fi votată, atunci eu voi fi nevoit să scriu o sesizare la Curtea Constituțională pentru a vedea cât de constituțională este această lege.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Țicu Octavian.

Domnul Octavian Țicu:

Uitați-vă, în țara asta care noi avem, există 2 memorii istorice colective. Una este de sorginte sovietică, pe care o reprezintă tovarășii socialiști și alta de sorginte românească.

Acum satele noastre și cu unitățile sunt în așa fel împărțite în caz de majoritatea dintre ele, în mod special cele care au memorie colectivă românească, în mod special legate de fenomenul deportărilor, pot veni cu anumite inițiative pe care ministerul în cauză poate să le blocheze, pentru că ministerul devine unica autoritate în a decide care din oamenii respectivi pot sau nu face monumente și dacă monumentele respective se încadrează în profilul ideologic al guvernării sau nu.

Asta este marea problemă a faptului că guvernarea PD-istă a transformat instituțiile de cercetare în subordinea Guvernului și la ora actuală socialiștii sunt principalii beneficiari ai faptului că nu există o alternativă academică față de tot ce se întâmplă în spațiul public.

De aceea eu cred că este o chestiune foarte serioasă de luat în considerare atunci când punem ministerul în unica ipostază de a decide. Și argumentele domnului Reniță și ale domnului Vovc mi se par destul de plauzibile pentru a fi luate în considerare.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Și noi vă mulțumim.

Domnule autor,

Dacă aveți ceva să răspundeți, să comentați.

Domnul Andrei Chistol:

Nu știu, domnule deputat, dacă ministerul ca entitate are drept, nu știu „de veto” sau are un drept exclusiv asupra instalării sau neinstalării unui monument de for public. Dacă vă uitați, noi încercăm să creăm anumite filtre ca să avem ocazia să selectăm cele mai bune opere și, respectiv, primul dacă este acel filtru că inițiativa până la urmă vine din partea autorităților locale, ei sunt cei care vin cu inițiativa și noi respectiv suntem cei care promovăm respectiva hotărâre de edificare sau de needificare.

Sigur că ne bazăm pe un anumit conținut istoric sau un anumit, haideți să-i zic, încărcătură ce stă în spate la monumentul respectiv sau a plăcii respective.

De aceea cred că avem destul de multe filtre și nu cred că ministerul în cauză în cazul dat este singura instituție. Noi de aceea și am instituit acel Consiliu Național al Monumentelor de For Public ca să creăm sau să dăm posibilitatea specialiștilor să se expună, nu noi ca minister.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumim.

Alte întrebări nu mai aveți.

Vă rog să luați loc, domnule Chistol.

Invit la tribuna centrală cu raportul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media – domnul Adrian Lebedinschi.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Stimați colegi,

Cu privire la proiectul de Lege nr. 254 din 7 noiembrie 2019, comisia examinând materialele prezentate, inclusiv avizele celorlalte comisii și al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, cu votul deputaților prezenți, unanim au votat pentru a susține și a propune în plenul Parlamentului examinarea proiectului de Lege nr. 254 în prima lectură, și dacă nu vor fi obiecții sau propuneri, și pentru a doua lectură.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumim.

Domnule președinte,

Nu aveți întrebări.

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Propunerea comisiei este pentru a fi votată în prima lectură.

Cine este pentru a fi aprobat în prima lectură... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Dați-mi voie să conduc mai departe...

Cine este pentru a fi aprobat în prima lectură proiectul de Lege sub nr. 254 din 7 noiembrie 2019, venit din partea Guvernului, rog să votați. Prima lectură.

Stimați colegi,

Propunerea... președintele comisiei a spus că în lipsa propunerilor. Acum eu vreau să întreb toate fracțiunile parlamentare dacă au careva amendamente. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Atunci dacă nu este o înțelegere unanimă, propunerea este ca comisia de bază să muncească împreună cu Guvernul, cu autorul, pentru a fi prezentat și adoptat în lectura a doua în ședința în plen a Parlamentului.

Stimați colegi,

Vreau să zic că noi am fost destul de productivi, fiindcă toate subiectele, care au fost incluse pentru săptămâna aceasta pe ordinea de zi, au fost epuizate.

Secretariatul mi-a prezentat că avem 2 declarații din partea fracțiunilor parlamentare la sfârșitul ședinței și pe urmă mai avem și Ora întrebărilor.

Prima declarație vine din partea Frațiunii „PAS” – **domnul Mihail Popșoi s-a înscris cu declarație la sfârșitul ședinței.**

Domnul Mihail Popșoi:

Stimați colegi,

În primul rând, vreau să vă felicit cu începerea unei noi sesiuni. Și la începerea unei sesiuni noi e bine să ne facem planuri, e bine să facem totalurile și PAS, Partidul Acțiune și Solidaritate regretă că, deși Guvernul precedent a făcut eforturi susținute pentru a scoate Republica Moldova din izolare internațională, guvernarea actuală prin acțiunile iresponsabile, sub bagheta Președintelui Dodon, care subminează angajamentele noastre externe, aduce țara înapoi în izolare.

Politica externă dezechilibrată promovată de această guvernare unde principala preocupare este strângerea relațiilor cu Rusia și ignorarea totală a raporturilor cu Occidentul, prin mimarea reformelor, mai ales în domeniul justiției, prin subminarea mass-mediei independente, dar mai ales prin lipsa oricărui progres în relațiile cu România și Ucraina, prietenii și vecinii noștri.

Noua guvernare nu are nici un gram de credibilitate în Occident. Relațiile cu organizațiile internaționale donatoare trenează din cauza declarațiilor populiste și iresponsabile ale lui Dodon și ale locotenentului său Chicu.

Unul din angajamentele noastre este să obținem reluarea finanțării directe pentru cetățeni prin proiecte de infrastructură, proiecte care ar încuraja presa independentă aflată la limita resurselor din cauza monopolului mediatic impus de Dodon. De asemenea, vom încuraja proiecte pentru societatea civilă, dar unele... care este un element important al sistemului democratic. Dar vom aduce proiecte și pentru satele noastre, un proiect de anvergură este „Satul Moldovenesc”.

O altă mare problemă pentru cetățeni sunt scumpirile, care bat la ușă deja de câteva ori din ianuarie. Politica iresponsabilă a lui Dodon a dus la un val de scumpiri care este resimțit de cetățeni: scumpirile carburanților, energiei, transportului, care vor duce la scumpiri în lanț și de care vor suferi în special păturile cele mai vulnerabile, de care Dodon spune că se îngrijește, dar în același timp devorează zilnic câte 100 mii de lei.

Este lovit și mediul de afaceri, mai ales producătorii mici și mijlocii. Cele 700 de lei trâmbițate de guvernare nu sunt deloc suficiente. Frațiunea „PAS” își propune să vină cu inițiative de compensații, pentru a ușura cumva situația dezastruoasă, mai ales a păturilor cele mai vulnerabile, vom insista și vom face presiuni asupra guvernării în problemele restanțelor salariale, care am văzut că au apărut la început de an.

O altă prioritate cheie pentru noi este lupta cu corupția. Unul din angajamentele principale ale formațiunii noastre va rămâne lupta cu corupția.

Constatăm cu regret că în acest domeniu atât la nivelul corupției mici, cât mai ales la nivelul corupției mari vedem lipsă de progres. Dosarele de rezonanță nu sunt soluționate, fie că e vorba de Aeroport, „Laundromat”, furtul bancar, „Metalferos”, dar mai ales observăm o tendință periculoasă în ceea ce privește marginalizarea și eliminarea din sistem a pușinilor oameni care vor să schimbe ceva.

Reforma justiției este mimată, iar conceptul de evaluare externă, unul din obligațiile Republicii Moldova față de comunitatea internațională, dar mai cu seamă față de cetățenii noștri, a fost definitiv abandonată în cadrul așa-zisei reforme scurte sau mici din care mai că n-a rămas nimic.

Instituțiile degradează, prioritatea PAS în această sesiune va fi îmbunătățirea cadrului legal, insistarea pe relansarea reformei autentice a justiției și controlul parlamentar asupra executării legislației.

În același timp avem o serie de priorități sociale, cum ar fi: recalcularea pensiei pentru dizabilitate pentru cei care au muncit după ce au ieșit la pensie; revizuirea condițiilor de pensionare pentru judecători, pentru a-i pune în rând cu ceilalți pensionari; recalcularea pensiilor pentru limita de vârstă stabilită între 1999 și 2000 persoanelor care au îngrijit de persoane cu dizabilități; stabilirea unei indemnizații de transport pentru a compensa creșterile la tarif, în special pentru studenți și pensionari; reducerea din decalajul dintre pensiile femeilor și bărbaților, care la moment este de circa

30 la sută; la fel vom depune eforturi pentru a reduce prețurile medicamentelor. Și vedem astăzi în acest plen una din aceste inițiative care a fost susținută.

Una din prioritățile fracțiunii noastre este și combaterea situației dezastruoase din mediu, criza ecologică, care este o problemă deloc abstractă, este resimțită tot mai puternic în Republica Moldova.

Amintim că în anii '80 Republica Sovietică Socialistă Moldovenească a fost un poligon al utilizării iresponsabile a pesticidelor și îngrășămintelor cu scopul de a mări productivitatea în agricultură, fapt care a dus la probleme grave de ordin ecologic, semnalate inclusiv de reprezentanți marcanți ai Mișcării de Eliberare Națională. Dar amploarea problemei ecologice este dublată și de problemele la scară globală care nu ne lasă indiferenți.

La inițiativa deputaților din fracțiunea noastră am propus declararea stării de urgență în domeniul mediului pentru a atenționa opinia publică în vederea gravității acestei probleme. Vom elabora inițiative legislative care ar reglementa problema deșeurilor în localitățile noastre, deoarece legislația în domeniu este imperfectă. Instalațiile de epurare vor fi în vizorul nostru, mai ales având în vedere criza de mediu în domeniul deșeurilor din Chișinău, dar și în alte localități.

Anul 2020 nu este o surpriză pentru nimeni, este anul alegerilor prezidențiale. Alegerea Șefului statului este un exercițiu complex. Iar avându-se în vedere faptul că pentru Dodon aceste alegeri nu sunt doar cruciale, dar și vitale, pericolul falsificării acestora crește. Tentația de a aduce alegătorii din Transnistria va fi monitorizată, vom cere partenerilor externi, dar și cetățenilor din Republica Moldova și societății civile să monitorizeze cu strictețe acest scrutin pentru a garanta caracterul liber și corect al alegerilor, lucru de care suntem cu toții interesați, pentru ca alegerile prezidențiale, de altfel, ca și oricare alt scrutin, să se desfășoare în strictă conformitate cu legea și fără fake-news-uri de care ne-am obișnuit în alegerile precedente și fără încălcări flagrante de care ne-am obișnuit în toate alegerile precedente.

Vă mulțumesc, stimați colegi.

Și vă urez o sesiune reușită. Cu siguranță această sesiune va fi cel puțin la fel de interesantă și cu multe peripeții ca și sesiunea precedentă. *(Aplauze.)*

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Următoarea declarație vine din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor. **Cu declarație vine domnul Vlad Batrîncea.**

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Scenarii apocaliptice iau amploare. Haideți să fim, într-adevăr, sinceri. Că sinceritatea este un proces absolut reciproc. Anul trecut când am susținut un Guvern am impus colegii sau împreună am convenit că am introdus niște puncte sociale, cum este: majorarea pensiilor, indemnizațiilor și altor lucruri, și salariilor pentru bugetari.

Am susținut un Guvern, peste ceva timp nouă au început a ne spune că nu este timp, nu putem pune în ordinea de zi. O ședință nu punem în Parlament în ordinea de zi, a doua, a treia, a patra, pe urmă ne spun: nu poți că n-ai bani, domnule. OK. Dacă voi ați recunoscut că bani nu erau, de ce sa exercitați presiuni asupra Guvernului actual ca aceste inițiative să fie susținute?

Și la finele anului, dacă vă aduceți aminte, am găsit posibilitatea și am votat indemnizații sociale, pensia de două ori pe ani și am votat majorări salariale pentru bugetari. Da, nu este ușor. Dar nu trebuie să spună cineva că cineva o să presteze. Că această responsabilitate este comună să găsim acești bani, să găsim consens. Și acest lucru, probabil că, îl așteaptă cetățenii. Că pentru cetățeni noi toți, Parlamentul, Guvernul, suntem, cum spun oamenii din sate, de la o mamă. Și ei așteaptă rezultate de la instituțiile de stat. Și împreună am votat proiecte sociale.

Și de aceea aceste speculații cu majorări, noi, oare, nu am vorbit anul trecut că unele majorări o să fie inevitabile de pe 1 ianuarie. Asta ne spunea „verde în ochi” Guvernul, înțelegeam că sunt procese.

Da, noi am votat, Parlamentul, și am susținut discuțiile Guvernului cu FMI, Fondul Monetar Internațional. Și noi am ieșit cu domnul Golovatiuc la conferința de presă, și cu domnul Burduja, și am spus că majorarea impozitelor, taxelor, accizelor nu poate duce la o îmbunătățire a situației economice, la dezvoltarea economică durabilă și, bineînțeles, la creșterea nivelului de viață. A fost un lucru impus de parteneri. OK, ei au viziune, dar noi am negociat, Guvernul, am convins, am adus argumente? Nu. Așa că, haideți să nu facem că cineva este sfânt, că trebuie să existe un profesionalism minimal. Unu.

Și doi. Noi toți avem memorie bună, dar noi cu dumneavoastră am votat până la urmă și Legea bugetului, și Legea salarizării și încercăm să majorăm, încercăm să aducem.

Și da, majorări au avut loc din cauza inclusiv a impozitelor, accizelor. Da, sunt probleme în sistem, de aceea o să trebuiască să modificăm legea. Și eu sunt sigur că și dumneavoastră o să susțineți modificarea legii. Să introducem un mecanism clar de control, că cineva precedent a promovat de la ANRE, din Guvern inițiativa care a scos controlul de stat, acel mecanism.

Haideți să spunem lucrurilor pe nume, sunt probleme pe care trebuie să le soluționăm.

Reforma justiției.

Colegi,

Eu am văzut reforma care a fost propusă de Guvernul actual, de Ministerul Justiției și nu prea am văzut diferență cu ceea ce a pregătit doamna Stamati, precedentul ministru al justiției. Atunci de ce mințim cetățenilor și le spunem că, iată, a fost o reformă bună și acum cineva a venit cu nu știu ce? 92% conținutul e același, care este problema?

S-a speculat că, iată, cineva nu vrea ca să fie experți internaționali. Cinci experți internaționali, puțin? Normal, noi suntem stat suveran și noi trebuie să avem și reprezentanți naționali în această comisie. Totul este OK, se poate de discutat.

Mergeți, domnul Nagacevschi este perfect de deschis. El a invitat de mai multe ori la discuții în cadrul Ministerului Justiției, haideți să fie o luptă de idei. Dar așa-i o luptă a mesajelor și până la urmă cetățenii nu înțeleg ce-i acolo cu justiția.

Și domnul Stoianoglo a început să facă pași concreți și este foarte bine ceea ce face azi dumnealui, cu epurările și cu faza că el a spus foarte deschis că multe dosare s-au prăfuit și este un grup de procurori care au făcut ceea ce au făcut.

Următoarele. Dar ce, mă rog, așa șantaj cu... că cineva este...? Oare la noi există un monopol pe discuții cu partenerii din afara țării? Sau ultimii 10 ani tot am ascultat guvernările proeuropene că ei dețin monopolul și acum auzim că cineva, domnule, iată, deține monopol și poartă discuții exclusive cu partenerii din afara țării.

Iată, eu știu că s-a stabilit o reacție perfect de bună cu Comisia de la Veneția. Dar știți care este problema și de ce avizul a fost negativ? Că în acel proiect de reformă au uitat să modifice Constituția. Și normal că Comisia de la Veneția a dat aviz negativ.

Păi, colegi, dacă noi am scăpat ceva, dacă se mai întâmplă lucruri neprofesioniste, nimeni nu este pregătit la 200%, haideți să recunoaștem, dar să nu facem că cineva este perfect de pregătit deștept, dar cineva nu vrea.

Și reforma justiției eu cred că și acțiunile Procuraturii Generale, conducerea de acum, vor merge, vor aduce la rezultate.

Mai departe.

Stimați colegi,

Noi am protestat cu miliarde, cu bănci, cu aeroporturi încă atunci când cineva a stat la călduț, la Guvern.

Astăzi nouă ni s-a propus subiectul discuției: audieri cu miliardul, audieri cu Aeroportul, două Comisii de anchetă, scumpiri ANRE, reglementarea transnistreană și încă 13 subiecte. Asta, probabil că v-ați așteptat că într-o zi vom discuta?

Noi tot am fost în opoziție și noi pregăteam 2–3 priorități, și noi băteam în aceste 2–3 priorități și încercam să facem vizibile aceste probleme.

Noi am acceptat ieri, la Biroul permanent, să audiem rapoarte pe Comisia de privatizare că s-a trecut un lucru, s-a examinat, avem rapoarte. Trebuie să discutăm în Parlament ce facem cu aceste rapoarte și să vedem cum terminăm această treabă. Dar aici s-a lucrat.

Dar aici... se propun subiecte... dar care este problema să mergem în comisie de profil? Comisiile de profil... comisiile permanente ale Parlamentului este instrument de bază care lucrează pe domenii... dar care este problema? Dacă sincer vrei ca proiectul să fie discutat în Parlament, noi mergeam, tot fiind în opoziție, și îndemnam comisia, insistam ca președintele comisiei să introducă în ordinea de zi, încercam să venim cu mass-media în comisie și o făceam.

Aici se vine... da ce... ce mă rog, lasă comisiile să vină după noi.

Colegi,

Haideți să găsim acest consens.

Noi am acceptat privatizări.

Săptămâna viitoare o să fie încă două subiecte care s-a încercat și s-a discutat ca aceste subiecte să ajungă și ele vor ajunge în ordinea de zi.

Haideți să discutăm, asta este parlamentarism.

Dar dacă vrem să fie o luptă a declarațiilor, credeți-ne că noi avem capacitatea să aducem aminte și memoria la noi tot îi bună, haideți, în această sesiune, într-adevăr, pe fiecare din aceste subiecte să găsim niște soluții ca cetățenii să spună că acest Parlament lucrează.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Acestea au fost înscrierile cu declarații.

Stimați colegi,

Este **Ora întrebărilor.**

Vreau să vă întreb: dacă cineva are întrebări? *(Gălăgie în sală.)*

Da, vă rog, domnule Reniță, întrebări.

Formulați, vă rog, întrebarea și cui este adresată.

Domnul Iurie Reniță:

Chiar dumneavoastră, doamnă Președinte. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, încercați.

Domnul Iurie Reniță:

În semn de profundă recunoștință pentru repartizarea judicioasă, corectă, echidistantă și echilibrată, termen atât de mult iubit și promovat de către liderul informal al partidului din care faceți dumneavoastră parte, solicit să ne informați, în mod public, despre toate deplasările de serviciu ale deputaților Parlamentului nostru în străinătate din sesiunea trecută până în prezent. Dincolo de abordarea și atitudinea dumneavoastră impecabilă privind corectitudinea repartizării deplasărilor peste hotare, insist să faceți publică lista tuturor deputaților care au fost în deplasare în străinătate, din ce partide aceștia fac parte, din care fracțiuni sau dacă, cumva, sunt și independenți.

Întrebarea este una absolut firească, deoarece e vorba de deplasări de serviciu din banii contribuabililor noștri, nu de pe la partide sau diverse fundații, de unde trebuie să urmeze și un răspuns deopotrivă firesc.

Solicit ca să dispuneți Secretariatului Parlamentului ca săptămâna viitoare toate aceste informații cu nume concrete de deputați să fie făcute publice.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Vă rog, Secretariatul, din sesiunea precedentă, din sesiunea actuală, toate care au fost, toate deplasările actualului Legislativ. Vă rog să le prezentați la toți deputații, toată lumea să vadă.

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Vă mulțumesc, stimată doamnă Președinte.

În temeiul articolului 123 al Regulamentului Parlamentului, din numele Frațiunii Partidului „Șor”, eu aș vrea să adresez o întrebare către Prim-ministrul Republicii Moldova.

Zilele trecute, Prim-ministrul Ion Chicu a convocat un șir de factori responsabili la Guvern, unde a cerut să fie simplificate procedurile pentru migrații care doresc să vină să lucreze în Republica Moldova. În acest context, solicit Guvernului să prezinte următoarele informații: câți șomeri sunt înregistrați oficial în Republica Moldova; câți cetățeni ai Republicii Moldova sunt plecați oficial la muncă peste hotare; de ce Guvernul nu intenționează să utilizeze forța de muncă disponibilă și să atragă cetățenii

moldoveni aflați la muncă peste hotare, dar vrea să aducă muncitori străini? Aceasta a fost întrebarea nr. 1.

Și a doua interpelare tot este către Prim-ministru care, la data de 5 februarie, a declarat că Guvernul intenționează să negocieze un nou program cu Fondul Monetar Internațional. În acest context, solicit răspuns la următoarele întrebări: ce l-a făcut pe Prim-ministrul Chicu să-și schimbe decizia după ce în noiembrie a anului trecut prevedea o posibilă stopare a relațiilor cu Fondul, iar în vara anului trecut critica dur condițiile impuse de FMI? Care este suma totală a datoriilor externe ale Republicii Moldova, care este suma totală a împrumuturilor externe pe care le negociază în prezent Guvernul Republicii Moldova?

Vă mulțumesc foarte mult.

Și din numele...

Poftim?

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Doamna Marina Tauber:

Vă rog să primim răspunsul în scris. Pentru că trebuie să recunosc că de mai multe ori noi am adresat întrebări și nici un răspuns încă nu am primit.

Sperăm că Guvernul Chicu...

Doamna Zinaida Greceanîi:

Secretariatul,

Vă rog să aveți grijă de răspunsurile...

Doamna Marina Tauber:

... să aibă grijă de acest răspuns.

Și vă mulțumim foarte mult.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumim.

Doamna Marina Tauber:

Vă dorim tuturor, din numele fracțiunii, sesiune plăcută, cu emoții pozitive și cu succese mari.

Multă baftă!

Doamna Zinaida Greceanîi:

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Apostolova Reghina.

Da, vă rog, doamnă Apostolova.

Tehnicienii,

Vă rog să conectați microfonul.

Doamna Reghina Apostolova:

Da. Спасибо.

Уважаемая Председатель Парламента,

Уважаемые коллеги,

У меня вопрос к министру здравоохранения Республики Молдова и как в виде информации министру образования. Национальное агентство общественного здоровья зафиксировало за последнюю неделю 37 случаев гриппа, с октября месяца – 62, причем 1 летальный исход в... Кагуле был у 14-летней девочки.

А если говорить о респираторных заболеваниях, то с октября месяца в республике зафиксировано 94 тысячи 505 случаев. Кроме того, обратите внимание, такие заболевания, как дифтерия, за неделю – 21 случай, корь – 11 случаев, а 2019 год, если взять данные этого же учреждения, – 90 случаев.

В связи с этим у меня вопрос: нет ли необходимости, нет ли смысла своевременно объявлять карантин в тех районах и в тех учебных заведениях, где начинаются эти заболевания? Чтобы мы не вернулись к 2018 году, когда у нас в республике было зафиксировано 340 заболеваний корью.

Кстати, соседнее наше государство своевременно объявляет карантин.

Спасибо.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare sau întrebări vine din partea doamnei Glavan Ruxanda.

Doamna Ruxanda Glavan:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Adresez o întrebare ministrului sănătății, muncii și protecției sociale, doamnei Viorica Dumbrăveanu. Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 prevede la articolul 4 alineatul (4): „Prestatorii privați de servicii medicale și farmaceutice, cu excepția celor prevăzuți la articolul 36 alineatul (5), adică cabinetele individuale de medici de familie, își desfășoară activitatea în spațiile ce le aparțin cu drept de proprietate privată sau în alte spații luate în locațiune, inclusiv din instituțiile medico-sanitare publice, cu gen de activitate în domeniul ocrotirii sănătății, care corespund cerințelor actelor legislative și normative în vigoare privind parteneriatul public-privat”.

Cu toate acestea, constat multiple încălcări ale legislației în vigoare cu prezența prestatorilor privați de servicii farmaceutice în incinta instituțiilor medico-sanitare publice în lipsa contractelor de parteneriate publice-private.

Acest lucru îl constat atât în instituțiile spitalicești fondate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cât și cele fondate de către autoritățile publice locale, Consiliul municipal Chișinău, consiliile raionale, dar și în instituțiile medicale de medicină primară fondate de către consiliile locale.

În conformitate cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sunt nule. Așadar, toate contractele de locațiune care sunt semnate între fondatorii instituțiilor medico-sanitare publice și prestatorii privați de servicii farmaceutice cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare sunt lovite de nulitate, precum și toate licențele de activitate farmaceutică emise în baza acestora pentru activitate în spațiile care aparțin de drept instituțiilor publice.

Astfel, în temeiul articolului 17 alineatul (6) și articolului 22 alineatul (1) din Legea cu privire la statutul deputatului în Parlament, solicit să examinați situația creată și să ne informați despre măsurile întreprinse pentru eliminarea încălcărilor admise, neadmiterea repetării acestora și respectarea legislației în vigoare.

Rog să primesc răspuns în scris în termen de 15 zile calendaristice.

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Moțpan Chiril.

Domnul Chiril Moțpan:

Mulțumesc, stimată doamnă Președinte.

Pornind de la dezideratul că interesul cetățeanului este prioritar, vreau să mă adresez Ministerului Economiei și Infrastructurii și, în special, Agenției Naționale de Transport Auto.

Am aici pe masă un set de documente, semnături, peste 430 de semnături... 443 de semnături din partea unor cetățeni din localitățile Seliște, Păruceni și Ciutești, raionul Nisporeni, care solicită modificarea orelor de pornire a autobuzului pe ruta Chișinău, care deservește aceste localități. Cetățenii acuză că actualul grafic de pornire a autobuzului creează disconfort deosebit tuturor beneficiarilor de serviciile acestuia. Unii întârzie la muncă, alții la studii în capitală și cu toții revin foarte târziu acasă. Până acum s-au adresat în repetate rânduri Consiliului raional Nisporeni, Ministerului Economiei și Infrastructurii, dar fără rezultat.

Solicit respectuos să analizați situația creată, să găsiți o soluție rapidă, întrucât modificările respective ale domnului director vor permite îmbunătățirea mobilității populației din zonă și va minimaliza nemulțumirea localnicilor. Bănuiesc că ar putea să existe anumite dificultăți, dar așa cum am spus, interesul cetățenilor este prioritar.

Mulțumim.

Doamna Zinaida Greceanî:

Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Perciun Dan.

Domnul Dan Perciun:

Doamnă Președinte,

Eu am o întrebare adresată doamnei Viorica Dumbrăveanu, ministru al sănătății, muncii și protecției sociale, cu referire la tergiversarea de către Guvern a adoptării Hotărârilor de Guvern necesare pentru a pune în aplicare noile prevederi la Legea cu privire la controlul tutunului, care au fost adoptate încă în luna iunie–iulie a anului 2019. Atunci conform acelei legi, Guvernul urma, în decurs de 3 luni de zile, să ajusteze cadrul normativ în așa fel încât să ne asigurăm că produsele de tutun care nu ard, nu mai pot fi promovate agresiv pe piața Republicii Moldova și să obținem o reducere a consumului acestui gen de produse de către tineri.

Cu regret, suntem deja în luna februarie a anului 2020, aceste Hotărâri de Guvern așa și nu sunt promovate și vrem să înțelegem care sunt motivele din care guvernarea actuală nu depune eforturi pentru a da curs acelor obligații legale pe care le-am stabilit în Parlament aici prin vot unanim, dacă vă aduceți aminte.

Prin urmare, solicit, în decurs de 15 zile, doamna ministru să prezinte o notă informativă cu privire la etapa la care se află Guvernul în elaborarea acestor hotărâri.

Doamna Zinaida Greceanî:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare vine din partea domnului Carp Lilian.

Domnul Lilian Carp:

Eu adresez prima întrebare Ministerului Economiei și Infrastructurii și se referă la construcția Complexului „Chișinău Arena”.

Eu practic în luna aprilie 2018 am atenționat că vor exista anumite probleme cu construcția acestui complex care se referă și la planul urbanistic zonal detaliat, dar și delapidări de teren. De aceea solicitarea mea este să cunoaștem care sunt problemele că acest complex nu este dus până la capăt, care au fost încălcările comise de Guvernul de atunci, referitor la construcția acelui edificiu. Îmi pare că unul din cei care era în Guvernul Filip astăzi e

Prim-ministru și ar trebui să cunoască foarte bine cum a avut loc procesul de alocare a terenului, dar și a graficului de construcție, că deja de câteva ori s-a amânat propriu-zis construcția acestui... sau darea în exploatare a acestui edificiu. Asta este prima întrebare.

A doua întrebare este tot către Ministerul Economiei și Infrastructurii. Ea se referă la drumul sau porțiunea de drum Strășeni–Voinova și avem impresia că construim deja această porțiune de drum mai ceva decât de la Sarmizegetusa până la Roma. Noi vrem să cunoaștem sau vrem să cunosc cu exactitate dacă a avut loc propriu-zis licitația, dar ea a avut loc din câte cunosc, care este graficul de implementare în ce privește construcția acestei porțiuni de drum? Asta-i ceea ce se referă la Ministerul Economiei și Infrastructurii. Răspunsul îl solicit în scris.

Acum către Ministerul Justiției. Prima întrebare. Care sunt acțiunile ministerului în vederea stopării, așa să-i spunem noi, „evadării” unor personaje din închisoare prin aplicarea acelei modificări legislative care a avut loc în 2018. Și o să ne trezim acuș cu un număr foarte mare de persoane care încearcă să-și micșoreze perioada de detenție. Care sunt acțiunile... sau care vor fi acțiunile ministerului pentru a preveni acest lucru? Asta este unu.

Doi – tot către Ministerul Justiției. Dacă Ministerul Justiției ține la control, da, cumva cel puțin cum are loc aceste... anumite dosare de rezonanță din societate, dacă ele sunt... se lucrează asupra lor sau sunt stopate, așa precum este dosarul Bahamas și dosarul finanțării Partidului Socialiștilor din exterior, să știm cu exactitate a avut loc așa ceva sau nu a avut loc și dacă Ministerul Justiției duce evidența acestor dosare?

Mersi mult.

Răspunsul îl aștept în scris.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da. Mulțumesc.

Și mai avem... da...

Următoarea întrebare vine din partea doamnei Doina Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Da. Vă mulțumesc.

Este o întrebare către domnul Prim-ministru și către domnul Igor Dodon.

Încă la sfârșitul lunii decembrie 2019 a fost aprobat proiectul de Lege privind ratificarea Convenției de la Istanbul. Întrebarea este: unde este acum acest proiect de lege, înțelegem că este la Președinție, a fost sau nu a fost semnat și când va veni în Parlament pentru a fi ratificat?

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, chiar dacă ați încurcat ceva cu treptele, dar oricum întrebarea este întrebare și aveți dreptul la răspuns.

Ce are Președinția dacă încă nu a ajuns la Președinție?

La Președinție se duce după Parlament. Proiectul nu este venit în Parlament... *(Voci nedeslușite din sală.)*

Nu... Poate...

Îmi cer scuze dacă nu este așa.

Următoarea întrebare – domnul Năstase Vasile.

Cei care pun întrebarea respectivă au avut toată posibilitatea... noi în precedenta... cu precedentul Guvern să aprobăm această Convenție, dar la Guvern atunci nici nu a fost examinat, stimată doamnă.

Domnule Năstase Vasile,

Vă rog.

Domnul Vasile-Andrei Năstase:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Aș avea o întrebare către domnul Prim-ministru Chicu, către Guvernul Republicii Moldova, poate chiar pentru ziua în care vor veni în Parlament, 27 februarie, dacă nu mă înșel, ați spus.

Știm că în Republica Moldova sunt două modalități de finanțare, de aplicare la proiecte europene: cele prin intermediul Guvernului și cele care se fac în mod direct, prin consiliile raionale sau prin primării, ONG-uri și așa mai departe.

Pe mine mă interesează... aș vrea să știm cu toții împreună: care au fost sumele care au fost primite și proiectele care au fost primite de la Uniunea Europeană și au fost gestionate în ultimii ani de către Guvernul Republicii Moldova? Cine au fost beneficiarii? Și cine au executat aceste proiecte care au venit în mod direct prin intermediul Guvernului?

Ar fi bine să aflăm aceste lucruri, să zicem, în următorii... în ultimii, eu știu, 5–6 ani, dacă ar putea să facă o asemenea analiză. Cu atât mai mult cu cât acum a expirat un termen și Uniunea Europeană propune deja o altă finanțare și un alt raport cu Guvernul Republicii Moldova în privința finanțării unor proiecte. Și la ce anume va aplica Guvernul Republicii Moldova?

Pentru că în ceea ce privește, de exemplu, raporturile directe, noi știm că vor fi: în mediu, în educație, în alte lucruri foarte importante. Dar ne interesează: ce anume va contracta Guvernul Republicii Moldova în parteneriat cu Uniunea Europeană?

Mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanii:

Da. Mulțumim.

Următoarea întrebare – doamna Spătaru Arina.

Doamna Arina Spătaru:

Mulțumesc.

Către ministrul finanțelor domnul Serghei Pușcuța.

Domnule ministru,

Rog respectuos ca Ministerul Finanțelor să se expună în baza declarațiilor făcute de către primarul municipiului Bălți care a argumentat că în urma majorării impozitelor pentru anul 2020 de la 45 la sută până la 50 la sută, municipiul Bălți a pierdut circa 40 milioane de lei, în urma căruia a primit doar 15 milioane de lei.

La fel, după spusele acestuia, circa 25 milioane de lei statul nu dorește să le compenseze, în urma cărora municipiul Bălți a rămas fără: 8 milioane de lei pentru sport, 12 milioane de lei pentru instituțiile preșcolare și 10 milioane de lei pentru instituțiile gimnaziale și liceale.

Vă rog, domnule ministru, să ne faceți lumină în astfel de declarații. Pentru că, pe de-o parte, Guvernul și ministerul pe care îl reprezentați declară că este deschis pentru autoritatea publică locală. Pe de altă parte, acest primar al municipiului Bălți declară că, de fapt, bugetul local a fost micșorat și a pierdut circa 25 milioane de lei.

Sper că dumneavoastră ne veți da o claritate. Astfel încât, după câte am înțeles, domnul Prim-ministru săptămâna viitoare ajunge în municipiul Bălți. Chiar îi dăm o temă de acasă și pentru domnul Prim-ministru ca să fie pregătit, pentru că exact aceeași întrebare va fi pusă din partea cetățenilor care îl vor întâlni.

Vă mulțumesc frumos.

Și vă doresc mult succes, colegi, în sesiunea care a început.

Doamna Zinaida Greceanii:

Stimați colegi,

Acestea au fost întrebările care au fost...

Mai apare cineva. A mai apăsător cineva.

Domnul Leucă Ion.

Domnul Ion Leucă:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Am o întrebare către trei miniștri, trei ministere: Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Agriculturii și Dezvoltării Teritoriului și Ministerul Justiției.

După cum știți, cu cinci ani în urmă, și-a sistat activitatea Fabrica de zahăr din Glodeni, filiala SRL „MAGT-VEST”. Adresez această întrebare, deoarece până în prezent, știind statutul, când am fost informat și ca președinte de raion, și ca actual deputat, că este în situație de preinsolvabilitate, insolvabilitate. La Ministerul Justiției am întrebarea: cât poate să dureze un așa statut?

Către Ministerul Finanțelor mă interesează datoriile și situația financiară la această instituție, deși este privată, dat fiind faptul că am avut adresări din partea la 80 de angajați care nu și-au primit salariul în această... n-au fost achitați.

Și la Ministerul Mediului, Agriculturii și Dezvoltării Teritoriului. Vreau să știu: ce politici are ministerul respectiv în domeniul dezvoltării industriei zaharului din republică? Fiindcă am impresia că următoarea cultură tehnică, după tutun, care a fost o cultură strategică, va fi scoasă din asolament sfecla de zahăr.

Mai mult decât atât, vreau să informez Parlamentul și concetățenii mei că orașul Glodeni este într-o situație unicală când depinde din punct de vedere strategic de asigurarea cu apă potabilă și rețele de canalizare, și prelucrare a apelor reziduale de un agent economic privat aflat în situație de insolvabilitate.

Și noi, deși suntem un raion mic, compact, nu putem accesa proiecte de infrastructură, de dezvoltare, vasăzică, economică a teritoriului, deoarece depindem totalmente de această sursă de apă și canalizare. Și nimeni nu vrea să acceseze cu noi proiecte de dezvoltare a teritoriului, deoarece sursa respectivă, care poate fi o componentă de bază în accesarea unui proiect, depinde de acest agent în situație de insolvabilitate.

Răspunsul aș dori să fie trimis în scris.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc.

Stimați colegi...

Domnul Ion Leucă:

Și a doua întrebare.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, vă rog.

Domnul Ion Leucă:

După cum știți, pe teritoriul raioanelor Glodeni și Fălești este amplasată Rezervația Naturală „Pădurea Domnească”. În ultimul timp, în rezervația respectivă, ca și în alte locuri din țară, avem probleme cu pesta porcină, deja au fost depistate câteva zeci de cadavre de mistreț.

Și mă interesează: care este atitudinea Agenției de Stat „Moldsilva” în stoparea acestei situații? Fiindcă, iarăși, la întâlnirile cu cetățenii oamenii au temeri că această epidemie se va direcționa și spre sectorul privat și vom fi în situația când vom avea probleme mari cu populația din zonă.

Rog, la fel, ca această informație să fie transmisă în scris.

Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Mai are cineva întrebări?

Nu văd cineva să fi solicitat.

Stimați colegi,

Vă mulțumesc pentru aceste întrebări.

Vă urez o zi bună.

Următoarea ședință plenară a Parlamentului va avea loc pe data de 13 februarie, ora 10.00.

Mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 15.11.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.